

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XXXVIII | NÚM. 2013
2,90 € | 22 ABRIL 2018

Agustí Codinach

EN PRIMER PLA (P. 8-11)

Actualitat del llibre religiós

Les editorials destaquen la secularització com un dels reptes principals

P. 41-55

A l'especial Sant Jordi, MÍRIAM HATIBI ens parla del seu llibre «Mira'm als ulls». També entrevistem Carme Martí i Josep M. Rambla

Catalunya Cristiana

Subscribiu-vos

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP / Tel. / NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

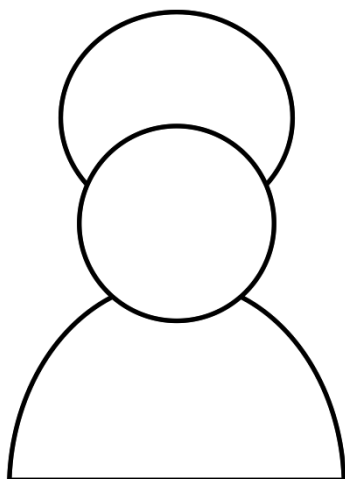
(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

Alegreu-vos i feu festa

El vaticanista Marcelo Figueroa a *L'Osservatore Romano* diu que si haguéssim de respondre la pregunta de quant de temps li ha portat a Bergoglio escriure l'exhortació apostòlica *Gaudete et exsultate* («Alegreu-vos i feu festa») sobre la crida a la santedat, hauríem de respondre que gairebé cinquanta anys de sacerdoci, perquè Francesc parla de la seva pròpia experiència de santificació. Tot i que l'exhortació no pretén ser un tractat sobre la santedat, que defineix com «el rostre més bell de l'Església», sí que n'ofereix elements clau: la santedat en el poble de Déu pacient, la dels qui viuen a prop nostre; el testimoni martirial com a patrimoni comú de catòlics, ortodoxos, anglicans i protestants; els estils femenins de santedat, indispensables per reflectir la santedat de Déu en el món; la santedat és una crida universal, a l'Església es troben tots els mitjans per fer-la créixer, ho fem a través de petits gestos, es concreta vivint el moment present i omplint-lo amb amor. Cada sant és una missió, un projecte del Pare per reflectir i encarnar, en un determinat moment de la història, un aspecte de l'Evangelí. La santedat és viure amb unió en Crist els moments de la vida, és la caritat plenament viscuda. La santedat no treu forces, vida o

alegría, tot al contrari: en la mesura que se santifica, cada cristià es torna més fecund per al món. Igualment parla de comunitats santes i de matrimonis sants (141).

El Papa afirma amb realisme que hi ha testimonis que són útils per estimular-nos i motivar-nos, però no perquè mirem de copiar-los, l'interessant és que cada creient discerneixi el seu propi camí i tregui a la llum el millor de si. També adverteix sobre dues falsificacions de santedat: el nou gnosticisme (elitisme narcisista i autoritari, subjectivista, desencarnat) i el nou pelagianisme, que dona excessiva importància a l'acompliment de determinades normes pròpies, costums o estils. Francesc —glossant les benaurances— es refereix a les humiliacions quotidianes d'aquells que callen per salvar la seva família, o eviten parlar bé d'ells mateixos i s'estimen més exaltar-ne d'altres en lloc de gloriar-se, trien les tasques menys brillants, i fins i tot, de vegades prefereixen suportar una cosa injusta per oferir-la al Senyor (119).

La santedat, en definitiva, és el carnet d'identitat del cristià. En el nostre món accelerat, voluble i agressiu, està feta de paciència i constància en el bé. És la fidelitat de l'amor (112).

Contingut

03
Editorial

04
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

12
Opinió

15
Vida eclesial

24
Reportatge

28
Cartes dels Pastors

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
In memoriam

38
Comunicació

40
Especial Sant Jordi

57
Cultura

62
Agenda

63
Des del carrer

Salesians a Sierra Leone

PÀGINA 24

21
Església universal

22
Déu crida avui

Anàlisi de la «Gaudete et exsultate»

PÀGINA 16

COF Terrassa

PÀGINA 18

36
Mn. Jordi Farré

La setmana en tuits

ENRIC VENDRELL @EVENIRELLA
 Director general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya

Segons Macron, «el laïcisme no té com a missió, en cap cas, negar l'espiritualitat en nom de la temporalitat, i encara menys erradicar de les nostres societats la part sagrada que nodreix tants dels nostres ciutadans»

CARLES ARMENGOL @CARLESARMENGOL
 Pedagog

L'Església catalana hauria d'haver promogut la beatificació de Carasco i Formiguera, model de polític cristià. Les seves creences van motivar el viatge que acabà amb detenció i execució

JAUME CASTRO @JAUMECATRO
 Comunitat de Sant'Egidio

SOS cristians. El nou llibre de Pilar Rahola sobre els cristians perseguits presentat per Josep Cuní i el cardenal Joan Josep Omella. Un capítol entrevista amb Andrea Riccardi

JAUME PUJOL @PUJOLJAUME
 Arquebisbe de Tarragona

Comença el període de preinscripció a les escoles i vosaltres, pares, podeu escollir que facin la classe de Religió. A part d'educar en valors profunds, els permetrà entendre bona part de la cultura, de l'art i de les tradicions en què vivim

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
 Coordinador d'informatius

El nou format

La renovació de *Catalunya Cristiana* ha estat present a les ones. La primera hora de la Fórmula Estel analitzava el nou disseny el 12 d'abril cap a les 8.40 h, en els minuts dedicats cada dijous als continguts setmanals. Carme Munté recordava que la nova cara es presentava el mateix dia a la Taula Rodona que es va fer a l'Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna. «Ara que hem passat del format diari al de revista en DIN A4, volem apostar més per la reflexió, els reportatges i, en definitiva, per un disseny més atractiu», assegurava la cap de Redacció.

Des de l'equip de la Fórmula Estel, Borja de Maria destacava que la nova revista li agrada «pel seu format, ara més esponjats», i afegia que, «quan es passa d'una pàgina a una altra, no hi ha quatre opcions temàtiques, sinó només una, cosa que permet al lector centrar-se més en allò que li interessa». En aquesta línia, recordava que les noves mides «permeten portar la publicació millor en una bossa, doblegada, a diferència del diari». Joan Trias fins i tot va comentar que «és un format totalment actual, que podríem trobar ja directament a les perruqueries».

Zoom

EDUARD BRUFAU

La decisió de la justícia alemanya de deixar lliure Carles Puigdemont i no admetre l'acusació de rebel·lió obre un capítol inesperat en el pols polític al nostre país. Amb aquest gir, l'independentisme ha agafat aire quan semblava a punt de ser vençut, mentre que les contundents accions judicials empreses per l'Estat espanyol ara com ara no semblen trobar empatia en la justícia d'altres països europeus.

L'efemèride de la setmana

27 d'abril del 1947: gran festa d'entronització de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat, festa religiosa que es converteix en un acte d'afirmació catalana.

JOSEP GIL RIBAS
Prevere

PENSANT-HO MILLOR

L'Europa que alguns voldríem

Ja sé que l'Europa que avui tenim, l'Europa de la Unió Europea, no agrada, amb raó, a tothom. A part que Europa, com a territori, és més gran que la Unió Europea, aquesta no acaba de recollir del tot els anhels i les aspiracions dels pobles del continent ni acaba de ser l'espai de les llibertats que havien somiat els seus fundadors: seria injust no reconèixer els avantatges de l'organització respecte de la situació anterior, sobretot pel que fa a la circulació de les persones (que comporta, encara que menys, la circulació de béns materials i culturals), però és evident que l'accent posat en els aspectes econòmics no sols no ha aconseguit el lliure accés a aquests béns a tots els ciutadans, sinó que ha passat de llarg, pel que sembla, respecte de les aspiracions d'una Europa entesa com un estat plurinacional.

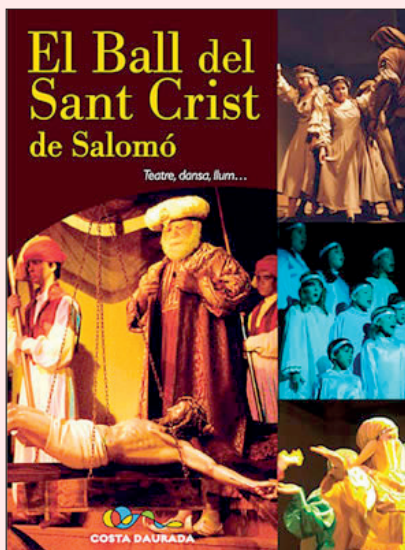
Parlo de l'Europa que «alguns» voldríem; i entre aquests hi ha, sens dubte, els que s'inspiren en la Doc-

Cal una Europa que integri els nouvinguts als valors de casa nostra

trina Social de l'Església, com és el meu cas. El cas, vull dir, d'un ciutadà, i alhora creient cristià, que no té cap inconvenient a manifestar-se clarament europeista.

Si una Europa més social haurà de superar les fortes pressions del mercat, una Europa més estatal haurà de superar les pressions, no menys fortes, dels estats que, si d'una banda no voldrien perdre competències, de l'altra, acostumen a ignorar o no atendre suficientment els drets dels pobles que viuen dins del seu territori i que pugnen per ser reconeguts com a nacions. D'això, n'estic particularment convençut: una Europa dels pobles hauria de substituir l'actual Europa dels estats.

No cal dir que l'Europa que postulo és una Europa oberta a pobles i a nacions d'arrel no europea; però no n'hi ha prou d'obrir portes: cal també un esforç per integrar els nouvinguts als valors de casa nostra.

Sortida a Salomó acompanyats per l'historiador Joan Pallarès-Personat

DIUMENGE 6 DE MAIG

Ens trobarem a les 8.15 a la seu de Ràdio Estel i
Catalunya Cristiana (Comtes de Bell-lloc, 67-69)

Arribada a Salomó i temps lliure per visitar el poble i, després, missa dominical a la parròquia de Santa Maria

A les 12, Ball del Sant Crist, Festa Tradicional d'Interès Nacional

A les 14.15, dinar a l'Hostal Milenium de Santa Margarida i els Monjos

A les 16.30, visita a la masia Grabuac construïda el 1902 per Josep Puig i Cadafalch (cava Ludens) a Guardiola de Font-rubí.

Hora prevista de tornada: 19.30 h

Preu per persona: 60 euros tot inclòs

A l'hora de fer l'ingrés poseu el nom, cognom i telèfon

C/C la Caixa ES96 2100 3013 2022 0039 1741

Per a més informació i reserves truqueu al 934 092 770

UN NOU LLINDAR

Alegreu-vos i celebren-ho!

El papa Francesc ens acaba de regalar una joia pasqual, una exhortació apostòlica sobre la crida a la santedat en el món actual. Deu ser important el tema perquè en ell ens hi va el fet de deixar entrar Déu en la pròpia vida, per tal de ser sants com ell és sant. L'objectiu no és sobretot mirar-se cadascú, tancats en l'embadaliment per les dinàmiques d'autoajuda i de realització autoreferencial. No vol que la vida de l'Església es converteixi en una peça de museu o en una possessió de pocs.

Parla de la santedat amb un to normal, proper i sincer, d'obertura a Déu i als altres. No centra la santedat en fets extraordinaris, sinó en gestos petits: rebutjant les crítiques, escoltant amb paciència i amor, dient una paraula amable a una persona pobre. És ben cert que els pobres continuen sent l'eix transversal dominant de tot el seu ministeri pastoral, la qual cosa fa que hi posi tant d'èmfasi fins al punt de posar les benaurances i Mateu 25 com el paradigma de l'autèntica felicitat que s'ha de buscar. Per

això, veu necessari reproduir en la pròpia existència els diferents aspectes de la vida terrenal de Jesús: la seva proximitat als últims, la seva pobresa i altres manifestacions del seu lliurament per amor.

La paraula «feliç», o «benaurat», passa a ser sinònim de «sant», perquè expressa que la persona que és fidel a Déu i viu la seva Paraula aconsegueix, en el lliurament de si mateix, la veritable felicitat. Diu que només podem viure les benaurances si l'Esperit Sant ens envaeix amb tota la seva potència i ens allibera de la debilitat de l'egoisme, de la comoditat, de l'orgull.

Hi ha aspectes de la vida de santedat que són especialment significatius. La perseverança, la paciència i la mansuetud descriuen aquella fortalesa interior que fa possible el testimoni. El sant — diu Francesc — és capaç de viure amb alegria i sentit de l'humor, irradia en els altres un esperit positiu i esperançat, fins i tot en temps difícils, però viscuts amb audàcia i fervor, en comunitat i pregària constant.

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

La perseverança,
la paciència
i la mansuetud
descriuen aquella
fortalesa interior
que fa possible el
testimoni

CLUB+AMICS

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Recés de Pasqua

Predica Monsenyor SERGI GORDO -
Bisbe auxiliar de Barcelona

Dissabte dia 28 d'abril del 2018

al monestir de Valldonzella,
c/ Cister, 41-45, de Barcelona

PROGRAMA:

10 h Benvinguda
Laudes
Xerrada a càrrec de Sergi Gordo
Temps de pregària personal
12.30 Celebració de l'Eucaristia

Les places són limitades
Cal fer una aportació mínima de 5 euros per persona

Per fer la vostra reserva,
MERCÈ PAPIOL - Relacions Públiques
Tel. 934 092 770
mpapiol@clubmes.cat - www.clubmes.cat

El llibre religiós, estat de la qüestió

Les editorials veuen la necessitat de recuperar l'interès dels lectors

MACIÀ GRAU
Fotos: Agustí Codinach

Interior de la Llibreria Claret, a Barcelona

La diada de Sant Jordi suposa per a molts la difícil tasca de triar un llibre d'entre milers de publicacions. Novel·les, llibres infantils, biografies o llibres històrics són només una petita part del gran ventall que ens ofereixen les diferents editorials, que s'adapten a les necessitats de cada lector. Entremig d'aquestes editorials però, trobem un grup que comparteix un mateix propòsit: difondre la cultura religiosa i aprofundir en el seu coneixement.

JOSEP MASSOT I MUNTANER

«Hi ha hagut canvis socials i de costum, a causa d'internet, que han fet que la gent cada vegada sigui més intolerant a tot el que no estigui digitalitzat»

Amb aquesta intenció, diverses editorials segueixen publicant cada any llibres de caràcter religiós, tot i que malauradament, el públic que els llegeix és cada vegada més reduït. En el mercat nacional, s'ha produït un descens del 33% en la venda d'exemplars en pocs anys, i la previsió de descens en les vendes a curt termini és encara més alta. Una de les editorials que ha patit més la davallada en la venda de llibres religiosos és Publicacions de l'Abadia de Montserrat, l'editorial més antiga d'Europa, que ha vist com a poc a poc s'han anat venent menys llibres d'aquest tipus.

Per explicar-nos quins han estat els factors principals d'aquest canvi, ens apropem a la seva editorial i a totes les que continuen apostant per la publicació de llibres religiosos i de pregària, com són Claret, Fragmenta, Casals, el Centre de Pastoral Litúrgica i Desclée De Brouwer, per descobrir quin és l'estat de la qüestió de les editorials catòliques al nostre país, i veure si hi ha motius per creure que la tendència es pot revertir.

Els inicis de les editorials religioses

La gran pionera pel que fa a la difusió de la cultura religiosa va ser Publicacions de l'Abadia de Montserrat, l'editorial més antiga d'Europa, que va començar a publicar llibres gairebé des de l'arribada de la

impremta, l'any 1498. Antigament, només grans institucions com les universitats o els monestirs com el de Montserrat tenien la capacitat per imprimir llibres, i per això van poder ser els primers a utilitzar l'invent de Johannes Gutenberg. En un inici, al tractar-se de la impremta del monestir de Montserrat, tots els llibres que es feien anaven dedicats a la pregària i a la lectura religiosa, ja que els utilitzaven només el monjos. D'aquesta manera, la seva editorial va tenir el monopoli de les publicacions religioses gairebé fins al 1847, any en què sant Antoni M. Claret va fundar a Barcelona una «Llibreria Religiosa» que ara coneixem amb el nom d'Editorial Claret. L'Editorial Claret va sorgir gràcies a la voluntat dels Missioners Claretians per servir l'Església i la cultura, i ha mantingut una activitat constant des de l'any 1926. El 1870, va néixer l'Editorial Casals, amb el propòsit de publicar material educatiu per als nens i nenes i els joves amb uns valors centrats en l'humanisme cristià. Posteriorment, l'any 1958, va aparèixer una nova editorial, el Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona (CPL), amb la idea d'oferir formació en el camp de la pastoral litúrgica. El CPL, al contrari de Claret i Montserrat, és una de les poques editorials religioses que hi ha actualment sense una institució religiosa al darrere. Paral·lelament

La recomanació de les editorials

Claret

Entre la vida i la tragèdia, de Xavier Andreu i Amat
Maria, trenta-un santuaris, d'Àngel Rodríguez
Jesús viu, de Jesús Ballaz Zabala

Centre Pastoral Litúrgica de Barcelona

La casa de les petites alegries, de David Masobro
Óscar Romero, bisbe dels pobres, de Bernabé Dalmau
Els pobres salvaran el món, d'Oriol Xirinachs

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Vidal i Barraquer, cardenal de la Pau, vol 1 i 2, de Ramon Muntanyola i Josep Massot i Muntaner
El primer franquisme a Vic (1939-1949), de Xavier Tornafoch Yuste
Sis segles de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, de Josep Massot i Muntaner, Josep Altés i Aguiló, Francesc Xavier Faulí

Fragmenta

Exercicis espirituals, de sant Ignasi de Loiola
Els mestres de la sospita, de Francesc Torralba
Filosofia de la religió, de Pere Lluís Font

Desclée De Brouwer

Sobre San Agustín, de Rowan Williams
El diálogo en plena consciencia, de Gregory Kramer
El poder de la autocompasión, de Mary Welford

Casals

Col·lecció Cavall, de Combél (Arri, tatanet!, Trot, Galop)
Massagran, Aventures extraordinàries d'en Massagran i Noves aventures d'en Massagran (Bambú)
La nit del Dr. Brot (Bambú), de Jaume Copons i il·lustrada per Liliana Fortuny

«Sant Jordi i el drac», de Combél.

al CPL, es va crear al País Basc l'any 1945 una altra editorial dedicada a la publicació de llibres religiosos, Desclée De Brouwer. Desclée és una empresa familiar que va fundar José Gogearcoechea, i que s'ha dedicat des dels seus inicis a la difusió dels valors de l'humanisme cristià, tot i que també tracta altres camps formatius i acadèmics, com la psicologia o la pedagogia. L'última editorial a sumar-se a aquesta llista ha estat Fragmenta, que es va crear l'any 2007, i que publica llibres clàssics i d'assaig en l'àmbit de les religions, des d'una perspectiva rigorosament aconfessional.

Una davallada general

El primer factor a tenir en compte quan busquem el perquè de la davallada de venda de llibres religiosos, és la situació de la venda de llibres en general, que ha patit un descens els últims anys. Els motius d'aquesta caiguda, com ens explica l'editor de Fragmenta, Ignasi Moreta, són principalment dos: «El canvi d'hàbits de consum cultural», i «la crisi econòmica». El primer factor, relacionat amb els hàbits de consum, és el causant que a l'actualitat

la gent segueixi llegint, però no en els llibres sinó en altres suports. Tal com diu Josep Massot i Muntaner, director de l'editorial Publicacions de l'Abadia de Montserrat, «hi ha hagut canvis socials i de costum, a causa d'internet, que han fet que la gent cada vegada sigui més intolerant a tot el que no estigui digitalitzat».

Aquests canvis han fet, per exemple, que a l'actualitat els estudiants de les universitats d'arreu del món cada cop comprin menys llibres, ja que poden consultar tot el que necessiten a la xarxa. A aquesta situació cal sumar-li el segon factor que exposa l'editor de Fragmenta, que és la crisi econòmica iniciada l'any 2007. Precisament aquell any, tot i veure indicis evidents d'una crisi, Moreta va decidir crear l'editorial Fragmenta, apostant per llibres de temàtica religiosa i en català. En aquest sentit, Marcel·lí López, director editorial de l'Editorial Claret, és molt clar quan li preguntem per la importància de la crisi econòmica en la venda de llibres: «El sector de l'edició i del llibre en general encara pateix els efectes de la crisi econòmica del 2007.»

La secularització del món, problema afegit

Tots aquests factors han afectat la venda de llibres en general, però en el cas concret de la venda de llibres religiosos, les editorials han de fer front a un problema afegit: la progressiva secularització del món. La secularització ha provocat que cada vegada siguin menys els joves que s'interessen per temàtiques d'espiritualitat cristiana o àmbits religiosos, i que per tant hi hagi menys públic que compri aquests llibres. Com explica el pare Massot, «el públic que comprava aquests llibres ja és gran o mort», i la falta de relleu generacional per part dels joves, ha provocat que la venda de llibres religiosos baixés els darrers anys fins a arribar al punt que a l'actualitat és gairebé nul·la: «Les publicacions religioses estan sota zero.» La baixada de vendes, a més, causa que les editorials deixin de publicar llibres religiosos, ja que com diu Massot, «quan alguna cosa no es ven o no hi ha públic, es deixa de fer». Es tracta, per tant, d'un cercle viciós, provocat per una secularització que totes les editorials apunten com a principal culpable de la crisi d'aquest sector. Les previsions per trencar aquest cercle tampoc no criden a l'optimisme, ja que com ens exposa Miguel Lirio, gerent del CPL, «la progressiva secularització de la nostra societat provocarà que segueixi el descens en la següent dècada». Les principals editorials que publiquen llibres religiosos o amb temàtica religiosa són conscients que els esperen anys difícils, i algunes ja s'han començat a adaptar als nous hàbits de consum de la gent. És el cas de les dues editorials històriques del llibre religiós, l'Editorial Claret i l'Abadia de Montserrat, que fa anys que editen altres tipus de publicacions, com per exemple llibres infantils, d'història, o d'art. Es tracta d'adaptar-se als canvis de la societat.

Un crit a l'esperança

Tot i les preocupants dades que ens mostren que el públic que compra llibres religiosos és cada vegada més reduït, encara hi ha motius per creure que la situació es podrà recuperar en els propers anys. I és que de la mateixa manera que les editorials del nostre país han vist com any rere any es van venent menys publicacions religioses, hi ha altres

MARCEL·LÍ LÓPEZ

«La clau està a saber comunicar bé els nostres valors per poder connectar amb el públic més jove»

països europeus on és tot al contrari. Aquest és el cas d'Itàlia i Alemanya, on el número de vendes de llibres de caràcter religiós no només s'ha mantingut, sinó que ha augmentat els darrers anys, i de manera notable en el cas d'Itàlia. Això fa que hi continuï havent una variada oferta de publicacions religioses, ja que aquests llibres es tradueixen i els poden publicar les nostres editorials. Així doncs, prenent l'exemple de països com Itàlia i Alemanya, que han lluitat contra la secularització de la societat i n'han sortit vencedors, i amb un esforç per part de totes les editorials, no és cap utopia pensar que, en els propers anys, la inèrcia negativa pugui canviar. Si s'aconsegueix recuperar l'interès per part dels lectors, podrem tornar a gaudir d'una àmplia producció de llibres religiosos al nostre país. Tal com explica Marcel·lí López, la clau està a «saber comunicar bé els nostres valors per poder connectar amb el públic més jove», i d'aquesta manera poder arribar al gran públic. «No cal deixar de publicar documents oficials, materials, oferir bons títols i nous autors amb creativitat i professionalitat», exposa Miguel Lirio. Ell i la resta de les editorials que publiquen llibres religiosos estan convençuts que tot i la situació actual, han de seguir acostant la temàtica religiosa al públic sense cap complex, i esperar que el públic més jove connecti amb els valors que transmeten. Es tracta d'un gran repte, que totes les editorials assumeixen i esperen aconseguir en els propers anys.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat té una llibreria a Barcelona.

ÀNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN

Doctor en Periodisme i Ciències de la Comunicació

Cal preguntar-nos què diuen avui aquells venedors de fum que fa uns anys vaticinaven la fi del llibre de paper. Cert és que les vendes del llibre de paper han disminuït, però l'exemplar no ha estat substituït pel llibre digital com pronosticaven. Som molts encara els que estimem el llibre de paper per l'olor, el tacte, perquè hi podem deixar notes escrites, subratllar-lo, marcar els textos amb retoladors de colors, tenir-hi el punt de llibre favorit, cuidar-lo (treure-li la pols)... Fins i tot hi podem deixar records: imagina que en llegeixes un en un viatge a una ciutat determinada i vols conservar-hi el bitllet d'autobús o metro, o una factura d'un restaurant... Hi ha qui hi guarda flors i les deixa assecar.

PUNT DE VISTA

Al·legat al llibre de paper

I què me'n dieu dels exlibris? No és bonic poder segellar un llibre amb la pròpia marca?

Un llibre de paper es pot dedicar, ja sigui pel mateix autor o per la persona que te l'ha regalat. Hi ha qui sent fascinació pels llibres de segona mà i comença a imaginar per quines mans ha passat i a descobrir-hi algunes notes o subratllats que li han agradat. També hi ha qui els intercanvia o fins i tot els deixa «oblidats» un cop llegits en llocs estratègics. D'altra banda, llegir en paper ens serveix per desconnectar de tanta pantalla. És una forma de relax, després de tanta digitalització.

Quan ens queixem que les noves generacions no llegeixen llibres, ens hem preguntat si realment els hem sabut vendre correctament la idea de llegir-los? L'any 1980 va morir Gianni Rodari, un dels grans pedagogs conegut per diferents obres, entre

les quals destaca la del 1973 titulada *Gramàtica de la fantasia*. Es tracta d'un assaig pedagògic adreçat a professors, pares i animadors on explica nou formes d'ensenyar els fills a odiar la lectura. Penseu que van ser escrites fa 40 anys, en un temps en què no hi havia les noves tecnologies d'avui. La darrera és fulminant:

- Presentar el llibre com una alternativa a la televisió
- Presentar el llibre com un substitut dels tebeos
- Dir que els nois d'abans llegien més que els d'ara
- Considerar que tenen massa distraccions
- Culpar-los que no els agradi llegir
- Transformar el llibre en un instrument de tortura
- Negar-nos a llegir-los llibres en veu alta
- No oferir-los varietat literària
- Obligar-los a llegir

VEU PROFÈTICA

Pampliega i l'oració

Darrerament he tingut l'oportunitat de conversar amb Antonio Pampliega, el periodista segrestat durant deu mesos per Al-Qaeda a Síria. Abans l'havia vist en alguna entrevista i havia llegit el seu llibre, *En la oscuridad*, on narra l'experiència de la seva llarga privació de llibertat i el seu dur maltractament. I, el més interessant, com en aquesta situació de penombra va comptar

Durant el segrest, el nostre periodista dialogava cada dia amb Déu i li mostrava agraïment

amb dos pilars fonamentals: Déu i la família, motors del seu sentit enmig del sense sentit del fanatisme que converteix en objectes les persones. L'Antonio, que ha trepitjat diferents zones de conflicte al món, estava, abans del segrest, enfadat amb Déu. No entenia el patiment de tants infants, dones i ancians en aquest món desigual del qual ell s'ha compromès a ser veu i ulls. Durant el segrest, el nostre periodista dialogava cada dia amb Déu i li mostrava agraïment: «Parlava amb un col·lega —probablement Teresa de Jesús en l'actualitat adoptaria aquest terme per expressar la seva amistat amb Jesús—. M'hi adreçava en aquest to i cada dia. I cal fer-lo present. A mi em va ajudar i punt. Qui vulgui creure una altra cosa,

doncs que la cregui.»

Ara que el segrest li ha donat una popularitat no buscada, li crida l'atenció que en mitjans cristians s'estranyin de la naturalesa amb què parla de Déu. Realment, ens fa vergonya relatar amb senzillesa i familiaritat el tracte amb qui sabem que ens estima? Així ho argumentava l'Antonio en la nostra conversa: «Cada vegada que passo per davant d'una església o estic treballant, em poso a parlar amb Ell. Ho vaig fer a l'Iraq, en una església destrossada per l'Estat Islàmic a Qaraqosh. Vaig assegurar-me en un banc i em vaig posar a parlar amb Déu. Ho vaig fer també al Congo en una capella. Parlo amb Ell i li dono les gràcies. No trigo pas gaire. Per què? Sempre és present amb mi. Sempre.»

FERNANDO CORDERO

Pastoralista al Col·legi P. Damià SS.CC. (Barcelona)
fernandocorderosscc@gmail.com

SABER ESCOLTAR

La família en crisi?

És important assabentar-se de la realitat. Significa escoltar el que diu la gent. Tant per les seves converses com pels mitjans de comunicació. Hi ha un fet interessant, força ambigu: tenim una allau d'informació extraordinària. Notícies que xoquen en el nostre magí i que no arribem a retenir. Un jove em deia: «Mossèn, li volia explicar una cosa, però no sé si l'he llegida, sentida o somiada.» El cervell humà, tot i la seva capacitat, s'embulla. I, diverses vegades, no arriba a captar nítidament tot el que li arriba. Com si no tingués prou espai, llavors inventa. Per aquesta raó hem de cuidar la comprensió i mirar de no fer-nos embolics.

La meua observació se centra actualment en la família, aquest indret necessari per al creixement de la personalitat i per a una convivència més transparent. M'explico: els periòdics, la tele, la ràdio i la vida de

moltes persones porten una càrrega de notícies tan negatives que donen la sensació que no passa res de bo. Recordo un setmanari, *El caso*, que era com una escudella de crims, estafes, separacions...

No és sa viure sempre amb impactes negatius. Valdria més, com deia un conegut, que no donessin idees. Perquè els humans tenim també manies i malalties. Tinc la impressió que un mal dels nostres dies és la destrucció o el passar de llarg de les «famílies». Hi ha una gran desestabilització d'aquesta realitat. Quantes vegades, darrere

Cal que recosim, apuntalem i valorem la família com a puntal de la societat

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

de la mort d'un infant, hi ha només el fet d'uns pares que ni s'han casat i que, fins i tot, s'han separat i viuen amb una altra persona que no té res a veure amb aquell fill? I els pares que es droguen? I els que són infidels?... I per què atabalem tant els joves amb la qüestió de la sexualitat com si fos la panacea de tot? I per què els joves, precedits del mal exemple dels grans, beuen i s'emborratxen a desdir? I per què la publicitat està tan centrada en el plaer?

Molts mals de la nostra societat rau en una determinada desfeta de la família? Cal recosir-la, apuntalar-la, valorar-la i sotmetre el matrimoni en el misteri de Crist que donà la vida per tots i cadascun de nosaltres. Ell és el model més entusiasmador de les llars. Felicito les bones famílies, que també són un nombre ingent!

P-J YNARAJA

Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Una noia coneguda em buscava perquè pensava casar-se i volia que jo celebrés la cerimònia. No m'hi vaig negar, però li vaig dir que, abans, ens hauríem de trobar perquè el promès m'era totalment desconegut.

Ens vam veure. El noi, universitari, havia viscut en un lloc de l'Àfrica i havia treballat de *freelance* fent tasques mèdiques ajudant la gent. La vivència generosa amb els més pobres, els abandonats aparentment per tots, li havia avivat la sensibilitat. Amb lleialtat, em va dir que no creia en Déu. No eren moments de discutir, però sí de compartir opinions i certeses. Se'm va ocórrer preguntar-li com s'explicava l'aparició del

A PROPÒSIT DE...

Fe i ciència

primer electró que s'havia aparellat amb un protó, per formar el primer àtom d'hidrogen. Amablement em va contestar: «Mira, un Déu així i només així, no m'interessa. No em fa ni fred ni calor.» Vaig pensar que tenia raó.

Estic convençut que ciència i fe no s'oposen. Trobo molt millor i admirable si algú s'apassiona per la ciència que si només s'interessa pel futbol o per col·leccionar cromos.

Quan celebro missa afirmo que Déu és sant. I no ho proclamo com a conseqüència dels descobriments astrofísics, de troballes microscòpiques o d'anàlisis cromatogràfiques. La meua fe és gràcia, amor i compromís.

No ignoro pas que, a certes persones, el camí de la ciència els condueix a Déu. Ara penso en Teilhard de Chardin, a qui admiro tant. No oblidem, però, que va ser un cristià

pietós. El Rosari i la devoció al cor de Jesús no li eren aliens, era poeta i les seves hipòtesis cosmològiques s'endinsaven en terrenys místics.

I afegeixo que la ciència, de vegades, ajuda fins i tot en moments impensables. En iniciar la recitació de les lletanies dels sants, durant la Vetlla Pasqual, jo els deia als que estaven amb mi: «Els benaurats del Cel estan relacionats amb nosaltres com poden estar-ho dos fotons bessons.» Si entre ells hi pot haver teletransportació, encara més entre els àngels, les verges, els confessors o els màrtirs.

El camí de la ciència acosta moltes persones a Déu

SIGNES D'AVUI

Sant Jordi contra els dracs

LLUÍS
SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

Sant Jordi cavalca amb la seva llança. Arriscant la seva vida, s'ha d'enfrontar als dracs. Una imatge bèl·lica que sembla que desentona en un dia tan especial a Catalunya, on els llibres i les roses adquireixen el protagonisme màxim. Cultura i sensibilitat enfront de violència i atacs. No hi ha contraposició, com podria semblar a primera vista. La revolució dels somriures, dels lliris a la mà, dels colors a les samarretes no ha estat interpretada com una invitació a la llibertat i a la negociació, a compartir un projecte col·lectiu amb garanties d'inclusió. La resposta brutal convida a la violència. La llança de Sant Jordi no apunta en aquesta direcció. En un combat d'aquestes característiques, fins i tot els vencedors perden. L'odi no es venç amb l'odi, ni la violència

amb la violència. La pregària de Francesc d'Assís presenta una altra alternativa. Que on hi hagi odi, hi posi amor. Aquí és on rau el nucli del combat. Com diu la mare del protagonista de la pel·lícula *Mi pie izquierdo*: «És al cor on es guanyen les batalles.» La lluita és contra els dracs interns. Aquells que es volen apropiat del cor i instal·lar-hi l'odi i la venjança. La derrota seria segura. Ressonen les paraules de Sòcrates: «Prefereixo patir una injustícia que

cometre-la.» Aquest és el gran desafiament de la situació actual, on impera la mentida, la falsedat i la injustícia en proporcions altament preocupants. Sense deixar-se arrossegat per la por. Necessitem el coratge de sant Jordi. Els dracs amenacen per tot arreu. Cada moment requereix la seva resposta. En la vida de Jesús ho veiem. Camí de l'exili a Egipte en la infància i coratge al Gòlgota. Cal recordar que el nou pacte no rau en la lletra sinó en l'Esperit: «La lletra mata, però l'Esperit dona vida» (2Co 3,6). La temptació assetja: treure l'espasa, com Pere, i atacar l'agressor. El criteri de Jesús no admet rèplica: «Els qui empunyen l'espasa, per l'espasa moriran» (Mt 26,52). Fa uns dies que s'ha començat a veure, novament, la veritat d'aquesta afirmació.

La lluita és contra els dracs interns, aquells que es volen apropiat del cor

VICTÒRIA
MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Una visita a l'església de Sant Anton és una cosa que no puc deixar de fer quan tinc ocasió d'anar a Madrid per alguna qüestió. Va ser la inspiradora del nostre Hospital de Campaña de Santa Anna. Allà em trobo amb el meu amic i mestre de vida, el pare Àngel. Em trobo molt a gust enmig del caos d'aquesta paròquia acollidora. S'hi celebra el culte sense cap impediment, tot i que al fons del temple, uns quants germans sensesostre dormisquen als bancs amb les seves andròmines i gossos amics, mentre uns altres segueixen l'eucaristia o qualsevol acte de culte.

FINESTRA A LA VIDA

Abraçades amb nom propi

Davant d'una de les tauletes que hi ha davant de les capelles laterals assegut el pare Àngel atén tothom qui se li acosta. Havia quedat amb ell i em rep amb il·lusió. Compartim moltes inquietuds des que els nostres amics sensesostre van unir aquestes dues grans ciutats en les quals vivim.

Al presbiteri, davant del faristol, el lector llegeix el text de Joan, en el qual Maria de Magdala plora l'absència de Jesús davant del sepulcre buit. Només una paraula del Senyor dedicada amb amor a aquella dona, apassionada i desfeta pel dolor, és capaç de canviar la seva vida: el seu nom, «Maria!»

I és en aquell moment quan un home assegut en una de les últimes files dels bancs s'aixeca amb els braços estesos perquè em reconeix d'altres vegades que he estat allà

i em crida pel meu nom. Jo, recordant també el seu, el pronuncio i ens fem una abraçada llarga i afectuosa. No necessitem res més per sentir-nos units en un mateix sentiment que ens agermana. Des de la seva pobresa em dona allò que és el més gran que ens podem donar: l'amistat. I jo li dono el mateix. L'abraçada sincera i el nom de cadascú són un senyal inequívoc. No cal res més.

Continuo la meua visita al pare Àngel amb el cor ple d'alegria. I amb una «exegesi» impensable del text de Joan 20,16: «Maria... Mestre!»

L'abraçada sincera i el nom de cadascú són un senyal inequívoc

Vida eclesial

Aquesta setmana us presentem l'exhortació apostòlica «Gaudete et exsultate », el Centre d'Orientació Familiar de Terrassa i la parròquia personal per a immigrants i refugiats a Jerusalem. En aquest número, Josep M. Massana col·labora a la secció «Església en sortida»

Roma

Anàlisi de l'exhortació apostòlica «Gaudete et exsultate»

El regal de la santedat

Amb la seva ploma clara, directa, col·loquial i senzilla, fàcilment comprensible perquè arriba al cor, Francesc torna a adreçar-se al home comú en les seves circumstàncies per oferir-li un camí de santedat, o millor, de felicitat.

Podria semblar que només es reconeixen com a sants aquells que han viscut les virtuts heroïques o el martiri, o els qui han entregat la seva vida pels altres, com Maria Gabriela de la Trapa, que va oferir la vida per la unitat dels cristians. No, diu el Papa, «l'Esperit Sant vessa santedat per tot arreu», és en el poble; la santedat la trobem en el «de la porta del costat».

«Tots estem cridats a ser sants vivint amb amor i oferint el nostre testimoni en les ocupacions de cada dia, allà on cadascú es trobi.» És el camí de la «classe mitjana de la santedat» que explica amb diversos exemples.

La santedat no s'aconsegueix amb el propi esforç; és un regal, una gràcia. Per això el Papa es fixa en les benaurances i no tant en els manaments. La santedat, diu, «rau a viure les benaurances i en el protocol del judici final» (Mt 5,1-12 i 25,31-46). Per què? Perquè és la presència de Déu la que santifica. Sant Joan de la Creu ho explica molt bé: «*La mirada de Dios cuatro bienes hace en el alma: limpiarla, agradecerla, enriquecerla y alumbrarla. [...] Acordándose el alma de todas estas misericordias recibidas y viéndose puesta junto al Esposo con tanta dignidad, gozase grandemente con deleite de agradecimiento y amor*» (Cántico B,33,1). Som un «exèrcit de perdonats». Déu ens «primereja» amb dons i béns per anar a contra corrent i per a la lluita: alegria, valentia, resistència, mansuetud, paciència, humor i fins i tot audàcia, però sobretot misericòrdia, que és servei i perdó.

Exemples: quan ens trobem un pobre, aquest «embalum no és un imprevist que m'interromp, un delinqüent ocios, una nosa en el meu camí, un agulló molest per a la meva consciència, un problema que han de resoldre els polítics, i potser fins i tot unes escombraries que embruten l'espai públic». És un fill de Déu. El perdó es viu en tota circumstància, fins i tot en situacions extremes de tràfic d'esclaus, com santa Josefa Bakhita, o injustament empresonat com el bisbe Van Thuan.

La santedat no és complicada, «no t'enredis en la teva feblesa», avisa el Papa. Es viu com Maria, escoltant la veu de Déu, que és «*tratar de amistad estando muchas veces a solas con quien sabemos nos ama*» (Teresa d'Àvila, *Libro de la Vida*, 8,5), mirant el que vol a cada moment per discernir què és el bo davant el dolent o el «Dolent», que també cal tenir-ho en compte. «L'ansietat nerviosa i violenta que ens dispersa i ens debilita; la negativitat i la tristesa; l'acció còmoda, consumista i egoista; l'individualisme, i tantes formes de falsa espiritualitat sense trobada amb Déu que regnen al mercat religiós actual» no serveixen. «Ens cal un esperit de santedat que impregni tant la solitud com el servei, [...] de manera que cada instant sigui expressió d'amor entregat sota la mirada del Senyor.»

I l'aspecte més nou de l'exhortació i que pot passar desapercebut ha estat posar l'èmfasi en el fet que ens fem sants en comunitat, mai sols. I això perquè s'afegeix una presència més (a més de l'Eucaristia i de la

JOSÉ MARIA QUINTAS RIPOLL

Membre del Moviment
dels Focolars

Autor de *Mar de llama. Los comienzos de la experiencia mística de Chiara Lubich*, Ciudad Nueva, 2018

Francesc convida a viure la santedat com un camí de felicitat.

Paraula): «La presència del Ressuscitat, que la va santificant segons el projecte del Pare.» Es viuen «veritables experiències místiques en comunitat» on es dona la «bellesa de la comunió trinitària», com va passar a la caseta de Natzaret entre Jesús, Maria i Josep, i també al poble senzill, des de sant Agustí i la seva mare, santa Mònica, fins als monjos màrtirs de Tibhirine o «tants matrimonis sants on cada un va ser un instrument de Crist per a la santificació del cònjuge». Les comunitats, ja sigui religiosa o parroquial o la família, són un àmbit on es construeix una santedat sense grans sorolls a partir dels «detalls», és a dir, amb «petits gestos» en la vida quotidiana.

«L'aspecte més nou ha estat posar l'èmfasi en el fet que ens fem sants en comunitat, mai sols»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Dos Papes al Vaticà

En temps dels cismes hi havia hagut dos i, fins i tot, tres Papes. Van ser èpoques fosques per a l'Església i el món. Era difícil mantenir-se fidel. A quin Papa s'havia d'obeir? A quin Pontífex adherir-se? Era impossible saber quin dels Papes era el legítim.

Quan Benet XVI va abdicar i fou elegit el papa Francesc, no hi havia cap perill d'un daltabaix així. Les coses eren clares. Però alguns pensaven que hi podria haver algun conflicte, sobretot si el Papa emèrit vivia al Vaticà: semblava que podia hipotecar les decisions del nou Papa o, si més no, influir-lo amb la seva simple presència. Res d'això no ha passat gràcies a la manera de ser tots dos Papes.

Benet XVI és molt discret. S'ha retirat de debò, lliurat a la pregària i a l'estudi. Quan va deixar la tasca de Papa, va dir al Col·legi de Cardenals: «Entre vosaltres hi ha el futur Papa. Des d'ara li prometo obediència absoluta.»

El papa Francesc, va dir: «Benet XVI és com l'avi de la família. És la saviesa i la ponderació personificades i hi té una influència benefactora. Jo el visito o bé li telefono quan puc per saludar-lo i consultar-li coses. Davant d'una dificultat seriosa, li trucaria per demanar-li consell.»

Dos Papes, sí. Però no tingueu por de cap cisma. Són un Papa i un avi que s'entenen perfectament.

JOSEP M. MASSANA

CARME MUNTÉ
Terrassa

 Terrassa

El COF de Terrassa aborda totes les dimensions de la persona: moral, afectiva, psicològica, espiritual i relacional

Acompanyant
les famílies
amb
dificultats

El COF detecta poca comprensió del significat del matrimoni.

MAX GALDEANO

«Com més aviat demana ajuda una parella, més fàcil i possible és trobar una solució positiva»

Problemes de parella i de relació amb els fills, amb l'agreuja de situacions concretes com són atur, pobresa, relacions trencades, divorci, fracàs escolar... aquests són alguns dels casos que atenen els voluntaris del Centre d'Orientació Familiar Mare de Déu de la Salut (COF) del bisbat de Terrassa, que es va posar en marxa l'any 2011 per iniciativa dels delegats de la Pastoral Familiar: el matrimoni format per Montse Prats i Miquel Creus, i el pare Gaspar Borda. Es treballa integrant totes les dimensions de la persona: moral, afectiva, psicològica, espiritual i relacional. S'atenen uns 25 casos l'any.

«La parella sovint pateix una falta de preparació prèvia i una es-

cassa comprensió (simplificació o banalització) del significat del matrimoni», explica Max Galdeano, orientador i mediador familiar i coordinador del COF. Això es tradueix en «una manca d'objectius i de projectes comuns de futur, no conèixer els interessos de l'altre cònjuge, una incapacitat per afrontar els problemes i els compromisos, no entendre el concepte de donació». «Podríem dir —prossegueix Galdeano— que la rutina, la crítica, una comunicació inadequada, la immaduresa, la superficialitat, l'egoisme, la monotonía, la manca de sinceritat, confiança i respecte són, entre moltes altres, les causes que es troben en una parella amb dificultats.»

Per això, la primera tasca, gairebé el «cor» del COF, és el Servei d'Atenció, que correspon a la primera àrea d'actuació: Atenció Integral i Assistencial. Els problemes familiars són afrontats des d'una visió integral de la persona, el matrimoni i la família, entesos com un tot interrelacionat i en constant procés de creixement, des d'una antropologia cristiana.

El COF està format per un equip de persones qualificades en temes de parella, matrimoni i família que realitzen el servei de forma voluntària i gratuïta. Es garanteix la

LLOGUERS – ALQUILERES – LOCATIONS – RENTS
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

alKilando
by FINCAS GANDIA

DIPUTACIÓ 193
08011 - BARCELONA

www.alkilando.com
93 451 50 00

SÍLVIA BRUGAROLAS

«Ajudem els joves a viure la seva sexualitat com a camí per a un amor gran i total, veritablement integral»

discreció i la confidencialitat. Per ajudar en les despeses del servei, s'accepten aportacions econòmiques voluntàries en concepte de donatiu. També aconsellen bons professionals externs per a intervencions i teràpies específiques.

«Nosaltres, a l'hora d'ajudar una parella, provem un seguit d'elements que ens donaran pistes», exposa Max Galdeano, «el tema dels afectes, de l'estima, parlar sobre el nivell de compromís com a parella, observar com manegen les crisis, l'estrès, si hi ha tensió, saber com gaudeixen del temps de lleure junts, veure com és la seva comunicació, també cal parlar del seu benestar espiritual, si comparteixen creences i pràctiques religioses». «Serià com una radiografia de la pa-

rella: conèixer tots els punts forts i aquells que cal millorar», sintetitza Galdeano, que també presenta diversos elements que ajuden a solucionar la problemàtica: «Animem a tenir metes, objectius, somnis per escrit, i sobretot a esforçar-se cada dia i cuidar les coses petites, senzilles, quotidianes, diàries, perquè és aquí on recau la clau de triomf d'una parella.» D'altra banda, fruit de l'experiència, també explica que «com més aviat demana ajuda una parella, més fàcil i possible és trobar una solució positiva». I afegeix que «també hi ajuda el fet que tots dos siguin conscients que tenen una dificultat en la seva relació, perquè, si no, el pronòstic és més complicat i sobretot molt dolorós».

Educació afectiva i sexual

A banda de l'Àrea d'Atenció Integral i Assistencial, el COF de Terrassa ofereix dos àmbits més d'actuació. D'una banda, l'Àrea de Servei d'Acolliment a la Vida, que ofereix acollida i acompanyament a dones embarassades amb dificultats. De l'altra, l'Àrea de Prevenció i Formació: educació afectiva i sexual, cursos de mètodes naturals de reconeixement de la fertilitat, formació de parees amb fills adoptats o en tràmits d'adopció o en acollida, cursos per a matrimonis que vulguin millorar la seva relació i tallers d'oració en família.

«Ens hem adonat de la importància de la formació dins del context social actual, dominat per l'hedo-

Xarxa amb altres institucions

Segons la necessitat de les persones també se'ls ofereix ajuda d'altres realitats que depenen del COF (Centre d'Orientació Familiar) de Terrassa com els Cursos de Matrimonis Alpha: una proposta d'ajuda i aprofundiment de l'experiència del matrimoni oferta a parelles que volen millorar la seva relació a través de set trobades. Més informació: tel. 661 868 815 / mprats4@xtec.cat

També cal destacar el Projecte Raquel (www.proyectoraquel.es), que ofereix un camí de guariment per a les persones que pateixen la Síndrome Post Avortament (depressió, baixa autoestima, ansietat, tristesa, angoixa, trastorns, insomni, agressivitat, síndrome de l'aniversari...): tel. 647 883 997. «És un dolor censurat per la cultura dominant per motius ideològics», constata Sílvia Brugarolas. «Cal tornar a fer les paus amb tots perdonant i demanant perdó: amb els que hi han intervingut, amb el nadó no nascut, amb Déu. És una experiència molt dura (el pecat, la mort, el dolor profund), però alhora magnífica, experimentant el perdó i la misericòrdia de Déu.»

Quan els voluntaris es troben amb persones que pateixen perquè han sofert la pèrdua d'un ésser estimat, les posen amb contacte amb Ca N'Eva, una casa d'espiritualitat a prop de Matadepera que vol acompanyar en el dol. Més informació: www.somcaneva.org

Davant de necessitat material, laboral o assistencial, compten amb la col·laboració de Càritas diocesana de Terrassa (www.caritasdtr.org).

I, finalment, Casa Guadalupe és una altra realitat amb la qual col·labora el COF: és una casa situada a Sabadell, lloc d'acollida i d'ajuda gratuïta a dones embarassades i d'acompanyament fins al primer any del nadó. Més informació: www.casaguadalupe.es

Sílvia Brugarolas atenent una persona.

Atenció presencial i telefònica

El COF (Centre d'Orientació Familiar) de Terrassa ha atès en dos anys només 54 casos, «una xifra molt baixa tenint en compte que les necessitats són molt grans», afirma el consiliari i fundador, Mn. Gaspar Borda. Per això han engegat una campanya per ser més coneguts i han augmentat el servei d'atenció.

A més del servei d'atenció presencial i telefònica a Terrassa, Sabadell i Granollers, s'ha posat a disposició de la gent dos telèfons amb atenció continua: 647 053 752 i 629 521 418. També atenen per correu electrònic: cof@bisbatdeterrassa.org. Més informació: www.cof.bisbatdeterrassa.org.

Altres telèfons de contacte són el del Grup d'Educació Afectiva i Sexual, 649 935 317, i cursos per al reconeixement de la fertilitat de la parella per mitjà del mètode d'ovulació Billings, 620 480 606.

Grup de voluntaris del COF Terrassa.

nisme, el relativisme subjectivista, el consumisme i la superficialitat de les relacions», constata Sílvia Brugarolas, voluntària de primera assistència i coordinadora del grup per l'Educació Afectiva i Sexual, integrat per un grup de matrimonis i catequistes que, juntament amb alguns sacerdots, s'han format per a aquesta tasca. Es tracta d'ajudar els joves a viure la seva sexualitat «com a camí per un amor gran i total, veritablement integral, lluny de la superficialitat i la banalització de l'ambient social que els envolta». Es posen al servei gratuïtament de parròquies i educadors per fer xerrades, tallers, cinefòrums i assesso-

rament per l'educació a l'amor. És la formació remota al matrimoni que demana el pla pastoral de la diòcesi de Terrassa i una ajuda als educadors, sovint en dificultat en aquest tema. Així mateix, un altre grup ofereix cursos per al reconeixement de la fertilitat de la parella per mitjà del mètode d'ovulació Billings.

Acompanyament d'Església

Tal com destaca el consiliari, Mn. Gaspar Borda, «el COF és un lloc d'acolliment, d'escolta i d'acompanyament, amb el tarannà que indica l'exhortació apostòlica *Amoris laetitia*: no jutjar i no al discurs de la por, sinó de l'escolta i l'acompanyament, oferint camins de futur per al guariment, ajudant a buscar la voluntat de Déu».

El COF és hereu de l'exhortació del papa Francesc, així com especialment del magisteri sobre la família de Joan Pau II. De fet, els primers Centres d'Orientació Familiar van néixer a l'Estat espanyol cap a l'any 1975, fruit de l'encíclica *Familiaris consortio*, que defineix la tasca del voluntari del COF com una missió: ser el rostre de l'Església, proveïdors de misericòrdia i esperança.

Per a Max Galdeano, el missatge que ha de transmetre el COF als matrimonis i les famílies és, en síntesi, aquest: «Us podem ajudar i acompanyar des de l'Església a superar les vostres dificultats. Al COF trobareu una veu, una paraula, un gest amable, atent, que us escoltarà i us acompanyarà.»

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda

T 93 318 14 95
F 93 412 44 45
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer

T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08030 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

AICA
Jerusalem

El patriarcat llatí de Jerusalem ofereix un servei pastoral complet

L'administrador apostòlic del patriarcat llatí de Jerusalem, Mons. Pierbattista Pizzaballa, ha establert la creació d'una «parròquia personal per a tots els immigrants i refugiats a Israel» i un «vicariat episcopal» dedicat a ells. L'erecció canònica serà el 20 de maig, solemnitat de Pentecosta.

Mons. Pizzaballa assenyala que «des de fa diversos anys, la comunitat eclesial a Israel s'ha enriquit amb desenes de milers d'estrangers que viuen permanentment al nostre territori i omplen a vessar les nostres esglésies. Filipins, indis, singalesos i molts altres s'han convertit en una part integral de la nostra comunitat. Juntament amb ells, els refugiats vinguts els darrers anys, procedents del Sudan del Sud i d'Eritrea».

L'administrador apostòlic explica que, «inicialment, el servei pastoral d'aquests grups va estar al càrrec de sacerdots, la majoria religiosos, que espontàniament es van posar al servei de les necessitats pastorals d'aquestes persones. Després el servei pastoral es va organitzar més amb l'establiment de capellanies especials. Fa uns anys es va crear una coordinació del servei pastoral per a immigrants, amb l'objectiu de fer més organitzada aquesta pastoral i donar-li una naturalesa més sistemàtica».

Per tant, «la creació d'aquesta parròquia té com a objectiu garantir un servei pastoral complet als molts que estan lluny de les nostres esglésies, però que, tot i les circumstàncies socials difícils en què viuen, encara volen tenir un acompanyament eclesial», indica Mons. Pizzaballa.

Per a l'administrador apostòlic, «en el futur, totes les capellanies, els diversos assistents i tots els que treballen en aquesta àrea eclesial

L'Església de Terra Santa és alhora universal i local.

© M.-A. Beaulieu / Custòdia Terra Santa

Una parròquia personal per a immigrants i refugiats

coordinaran amb el vicari episcopal les activitats i el servei». Per això, emfatitza que «en la diversitat de llengües i cultures que s'han de respectar, cal tenir elements d'unitat i claredat entre els diferents grups que conformen l'Església de Terra Santa».

La parròquia i el vicariat dedicat als migrants i refugiats cobren vida enmig d'una controvèrsia sobre la reubicació de més de 16 mil migrants eritreus i sudanesos d'Israel a altres països que encara no es resol. «És difícil saber —admet l'arquebisbe Pizzaballa— què passarà amb les decisions del govern. Està clar que aquest tipus de statu quo en què ens trobem tard o d'hora canviarà i caldrà estar preparat amb estructures orientades precisament a aquesta mena de servei.»

Mons. Pizzaballa considera que «la nostra Església és coneguda per tenir alhora un caràcter universal i local. Cristians locals, comunitats religioses, pelegrins que venen d'arreu del món als Llocs Sants, treballadors estrangers, migrants i refugiats, cadascú amb el seu propi idioma, història i cultura, pertany a la mateixa Església de Terra Santa».

**MONS.
PIZZABALLA**

«Des de fa diversos anys, la comunitat eclesial a Israel s'ha enriquit amb desenes de milers d'estrangers»

Madrid

Cartell de la Jornada.

REDACCIÓ
Madrid

Jornada d'Oració per les Vocacions i Jornada de Vocacions Natives

Déu continua cridant

El 22 d'abril se celebren conjuntament la Jornada Mundial d'Oració per les Vocacions i la Jornada de Vocacions Natives. Per aquest motiu, la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), la Conferència Episcopal Espanyola de Religiosos i les Obres Missionals Pontificies llancen una campanya per visibilitzar la crida vocacional i sensibilitzar la societat sobre la importància de col·laborar amb la pregària i l'aportació econò-

mica amb totes les vocacions del món. Sota el lema «Tens una crida. Respon», extret del missatge del Papa per a la jornada, les tres institucions mostren que Déu continua cridant els joves, i que la vocació de consagració especial és una alternativa de vida apassionant, que no té res a envejar a la que s'ofereix a les millors companyies del món. Amb la metàfora de l'àmbit empresarial, s'avisava els joves que poden rebre la crida del «cap» més important del món, que els ofereix treballar en una «companyia» amb presència internacional, que sempre cotitza a l'alça, i que afronta desafiaments per canviar la vida de moltes persones.

Els objectius de la campanya són: que els joves entenguin la crida vocacional com una cosa que pugui passar-los, i la vocació com un camí de vida vàlid; que la comunitat cristiana i la societat promoguin aquestes vocacions amb la pregària i l'acompanyament, i buscar la col·laboració econòmica amb la formació de les vocacions natives que sorgeixen als països de missió.

Segons dades de la CEE, l'Església espanyola té 18.576 sacerdots diocesans i 55.367 religiosos i religioses. Els monjos i monges de clausura sumen 9.154. Actualment hi ha 1.263 seminaristes.

Pel que fa al nombre de vocacions que neixen a les missions, les xifres s'han multiplicat. En els darrers 30 anys, el nombre de sacerdots nadius ha passat de 46.392 a 88.138. Àfrica i Àsia tenen una alta intensitat de vocacions sacerdotals. Cal assenyalar que els sacerdots nadius atenen el doble de persones que la mitjana universal.

A les vocacions natives sovint els manquen els mitjans necessaris per cobrir les despeses de manteniment i estudi, a causa de l'entorn de conflicte i pobresa.

Més informació: www.tienesunallamada.com.

RIFER ROCAFER
 CAMPANES RELLOTGES MEGAFONIA

BONA DIADA DE SANT JORDI

COLUMNA DIGITAL AUTOAMPLIFICADA
COBREIX FINS A 30 METRES

DELEGACIÓ GIRONA:
 C/Canonge Dorca 37
 17005 Girona
 Tel: 972.22.01.55
 Fax: 872.033.718
 info@rifersl.com

DELEGACIÓ BARCELONA:
 C/Llull 321, edifici cinc 22@
 08019 Barcelona
 Tel i fax: 93.311.72.01
 info@rocafer.com

DELEGACIÓ TERRASSA:
 Tel. 616.90.90.01

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a **roca.es**

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca

El documental «Love» denuncia la prostitució infantil a Sierra Leone

El veritable significat de l'amor

«Vaig viure al carrer tres anys i també van abusar de mi, em van colpejar i em van robar diverses vegades. No tenia un lloc fix on viure, però al matí mendicava i, a la nit, animada per altres noies com jo, vaig acabar a la prostitució per poder menjar.» Aquesta és la dura realitat de l'Aminata, de la Habba, de la Victòria, de la Mariatzu o de la Veriattu. Nenes que cada dia trobem pels carrers de Freetown (Sierra Leone) on venen el cos per aconseguir l'equivalent a tres euros per menjar. Al carrer pateixen violència i abusos, i la seva infantesa i innocència desapareixen brutalment.

Són els testimonis que recull el documental *Love*, de Missions Sa-

lesianes, dirigit per Raúl de la Fuente. La situació d'explotació de les menors que es veuen obligades a prostituir-se i la feina dels salesians per retornar-los la dignitat recorren la cinta. Els missioners les treuen del carrer, les ajuden, les protegeixen i els ofereixen educació.

Els salesians calculen que unes 2.500 nenes es troben en aquesta situació. I és que la prostitució infantil és un dels grans drames del nostre segle. Més de 223 milions de menors al món (d'aquests, 150 milions són nenes) són prostituïts. Amb aquest documental, Missions Salesianes denuncia aquesta xacra mundial. Els salesians van descobrir aquesta realitat mentre buscaven

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
Fotos: Missions Salesianes

Don Bosco ha transformat la vida de moltes menors.

JORGE CRISAFULLI

«Aquestes nenes són les vulnerables entre les vulnerables, però a la vegada són obres mestres de Déu»

Gràcies al programa «Girls Os+» més de 119 noies han començat una nova vida, lluny del carrer

nens pels carrers de Freetown per treure'ls de la situació d'abandonament en què vivien. «D'aquestes nenes que estan en la prostitució, n'hi ha que han nascut al carrer, que hi han crescut, que hi dormen i que exerceixen la prostitució al carrer», comenta el pare Jorge Crisafulli, director del centre Don Bosco Fambul. «Ens hem convertit en una Església en sortida, com diu el papa Francesc, sobretot durant la nit.»

Així, des del setembre del 2016, els missioners intenten rescatar les nenes i els ofereixen un lloc on sentir-se segures, poder descansar, menjar tres cop al dia, tenir roba neta, rentar-se i rebre atenció sanitària. La protecció de les menors i l'educació és la principal tasca dels salesians, i la porten a terme mitjançant equips multidisciplinaris formats per educadors, treballadors socials, psicòlegs i metges.

Gràcies al programa «Girls Os+» més de 119 noies han començat una nova vida, lluny del carrer, dels abusos, de la violència i, fins i tot, han pogut estudiar i tornar amb la seva família després d'haver après un ofici. Aquest programa està dirigit a noies d'entre 9 i 17 anys en situació de prostitució, i ha aconseguit crear un ambient familiar perquè la

majoria de les nenes trobi una esperança, superi el seu passat, visqui el present i pugui canviar el seu futur.

És el cas de la Fatimata, de 13 anys: «Fins que no vaig conèixer els salesians i Don Bosco, hi havia dies en què només menjava una vegada. Dormia al carrer i moltes nits em pegaven i em robaven. Sabia que això que feia estava malament, però només volia aconseguir prou diners per menjar.» La trobada amb els salesians li ha canviat la vida: «Ara sé que quan somric ho faig de veritat. No m'he de preocupar per menjar o per on dormir perquè els salesians m'ajuden a somiar i a complir els meus somnis en el futur gràcies a l'educació.»

«El carrer no és per a tu»

Aquesta acció amb les nenes que porten a terme els salesians va començar «amb uns peluixos. La primera vegada que el Jorge es va apropar a un grup d'adolescents que exercia la prostitució al carrer els va oferir la possibilitat d'anar a Don Bosco Fambul l'endemà per menjar-hi un plat d'arròs i sotmetre's a un reconeixement mèdic», explica Alberto López, de Missions Salesianes. I afegeix: «Els va donar uns peluixos i el va entendre la

El pare Jorge abraça l'Animata.

FATIMATA

«Sabia que això que feia estava malament, però només volia aconseguir prou diners per menjar»

manera que tenien de mirar-se'ls, acariciar-los i jugar-hi com si fossin nadons. Aquest va ser el punt d'inici del programa per rescatar-les del carrer i també per voler explicar la seva història en un documental perquè no es tornin a repetir.»

Cada dia, el pare Jorge repeteix a les nenes: «El carrer no és per a tu.» Ell és conscient que són nenes i «que moltes vegades no saben que es poden contagiar de malalties, que es poden quedar embarassades, no coneixen els mètodes d'autoprotecció».

Moltes de les menors pateixen malalties que ni coneixen perquè no han anat mai al metge: sífilis, hepatitis, tuberculosi, gonorrea, la sida... o queden embarassades quan el seu cos continua sent infantil. Gràcies als salesians, reben atenció mèdica i suport per cuidar la seva salut i sentir-se acompanyades en tot moment.

Una de les protagonistes del documental és l'Animata, que va començar en la prostitució als 13 anys. Ella, comenta el pare Jorge, «explica els pitjors moments de la seva vida quan va començar a viure al carrer i va haver de vendre el seu cos per

poder menjar, però també s'observa el procés de canvi que experimenta gràcies a la trobada amb Don Bosco i com al final, descobreix el motiu que la fa deixar la prostitució».

Actualment, l'Animata ha complert el seu somni de tornar amb la seva àvia i obrir una petita perruqueria. «L'Animata va plorar quan va veure aquest documental», recorda el missioner, «i ara viu amb alegria i dignitat la seva vida».

El pare Jorge Crisafulli reconeix que «els que abusen de les nenes al carrer no són els més pobres. Són gent amb diners, poderosos, policies...». A pesar d'aquest dolor i injustícia, aquest missioner no es mostra deprimat, ans al contrari, «tinc més força per lluitar per la justícia i la dignitat d'aquestes menors».

Per al P. Jorge, aquestes nenes són «les més vulnerables entre les vulnerables, però a la vegada són obres mestres de Déu» que han viscut «històries de dolor, de tristesa i de violència, però també de redempció i que es transformen en optimisme i esperança quan les noies descobreixen aquest somni pel qual mereix la pena lluitar en la vida i allunyar-se de la prostitució».

MÉS INFORMACIÓ

www.misionessalesianas.org

Els salesians calculen que unes 2.500 nenes són víctimes de la prostitució.

CARTA DOMINICAL

Evangelitzar és el millor voluntariat

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

L'Església existeix fonamentalment per evangelitzar. Ja ho deia el papa Pau VI en la seva exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi*. L'Església ha de fer el servei d'evangelitzar i, si no serveix, no serveix per a res, perquè ha estat fundada per Jesucrist amb la missió d'anunciar la Bona Notícia.

Jesucrist, després de ressuscitar i abans de tornar al Pare, ens va confiar a tots els batejats que hem rebut la iniciació cristiana la missió d'anar i anunciar l'Evangeli per tot el món. Aquesta missió evangelitzadora correspon a tota l'Església i no només als preveres i consagrats. Possiblement, el fet d'haver viscut tants anys en un context de cristiandat ha provocat que aquesta crida que hem rebut del mateix Senyor sovint no hagi estat suficientment promoguda. Avui, doncs, voldria incidir en aquesta doble crida que hem rebut els cristians: a la santedat i a la missió.

Però, què és evangelitzar? El beat Papa, i futur sant, Pau VI ens recorda a l'*Evangelii nuntiandi*: «Evangelitzar significa per a l'Església dur la Bona Nova a tots els ambients de la humanitat i, amb la seva influència, transformar-la des de dins i renovar-la» (EN 18). És a dir, «aconseguir i transformar amb la força de l'Evangeli els criteris de judici, els valors

determinants, els punts d'interès, les línies de pensament, les fonts inspiradores i els models de vida de la humanitat, que contrasten amb la paraula de Déu i amb el disseny de salvació» (EN 19).

Quaranta anys després i influït per Pau VI, el papa Francesc insisteix en la vocació missionera de l'Església i ens recorda que evangelitzar és proposar una trobada amb Algú que té la capacitat de transformar completament la nostra vida. Ens diu: «Sempre hem de tenir el valor i l'alegria de proposar, amb respecte, la trobada amb Crist, de fer-nos heralds del seu Evangeli. Jesús ha vingut entre nosaltres per mostrar-nos el camí de la salvació i ens ha confiat la missió de donar-lo a conèixer a tots, fins als confins de la terra» (fragment del missatge del papa Francesc amb motiu de la Jornada Mundial de les Missions de 2013). Però per poder proposar aquesta trobada amb Crist cal que també nosaltres la visquem o almenys que la desitgem de cor, posant-hi tot el que depèn de nosaltres perquè sigui possible.

Evangelitzar és el millor voluntariat i servei que podem oferir al món. No és un acte aïllat, individual ni privat, sinó que és sempre un acte comunitari (eclesial), un acte d'Església, fins i tot quan l'exercim

aïlladament. Evangelitzar és oferir allò més gran que pot rebre una persona. Nosaltres volem oferir amb joia aquest regal a tota la humanitat.

Des de la nostra realitat local, volem iniciar un camí de conversió personal i comunitària per esdevenir «Església en sortida». Sí, volem prendre consciència de la nostra missió evangelitzadora, recuperar l'anhel i l'ardor missioner. Avui, 22 d'abril, a les cinc de la tarda, iniciarem aquest camí comunitari d'ardor missioner a la basílica de Santa Maria del Mar, on celebrarem l'acte de presentació de les *Orientacions i propostes per a una conversió pastoral a l'arxidiòcesi de Barcelona*. Tots hi sou convidats!

Aquest nou Pla pastoral vol esdevenir un full de ruta per anar transformant la nostra comunitat diocesana en una Església en sortida. Que bé que ho expressa el papa Francesc!: «Sortim, sortim a oferir a tothom la vida de Jesucrist. [...] M'estimo més una Església accidentada, ferida i tacada per haver sortit al carrer, que no pas una Església malalta pel tancament i la comoditat d'aferrar-se a les pròpies seguretats» (EG 49).

Tant de bo el Senyor i la Mare de Déu de la Mercè ens ajudin a fer viva aquesta invitació del papa Francesc.

**JAUME
PUJOL BALCELLS**
Arquebisbe de Tarragona i Primat

ALS QUATRE VENTS

Soc aquí

Amb motiu de la 55a Jornada Mundial de Pregària per les Vocacions, el Papa ha publicat un missatge que s'inicia dient: «També en aquests temps inquiets en què vivim, el misteri de l'Encarnació ens recorda que Déu sempre ens ve a trobar i és el Déu-amb-nosaltres, que passa pels camins a vegades pedregosos de la nostra vida i, coneixent la nostra ardent nostàlgia d'amor i felicitat, ens crida a l'alegria.»

Francesc prossegueix: «En la diversitat i l'especificitat de cada vocació, personal i eclesial, cal escoltar, discernir i viure aquesta paraula que ens crida des de dalt i que, alhora que ens permet fer fructificar els nostres talents, ens fa també instruments de salvació en el món i ens orienta a la plena felicitat.»

Fixem-nos en tres paraules que empra el Papa: escoltar, discernir i viure.

Escoltar és el primer. A vegades, en la vida quotidiana, algú està distret i escolta a qui li parla com qui sent ploure, fins que aquell, aixecant una mica la veu li pregunta: M'escoltes? Déu ens parla amb veu suau, ens xiuxiueja alguna cosa que espera de nosaltres i que no sentirem si estem massa centrats en nosaltres mateixos o dispersos en les múltiples sol·licituds informati-

ves i publicitàries. Hem de trobar moments de silenci i contemplació per escoltar la veu de Déu.

Discernir és la segona etapa, per a les eleccions fonamentals de la nostra vida, des de la carrera o el treball fins a l'estat de vida. Hem de pregar perquè hi hagi vocacions també al sacerdoci i a l'estat religiós. Persones —la majoria seran joves— que diguin «Soc aquí» al Senyor, quan sentin la crida, sense por, sabent que no hi ha una companyia d'assegurances que ens garanteixi la felicitat, sinó que és Jesucrist mateix qui ens ha parlat del cent per u i la vida eterna.

Per fi, el tercer és viure aquest lliurament que hem discernit, sigui el que sigui, sent persones de fe que saben que l'elecció no l'hem feta pel nostre compte, sinó que la crida és de Déu, habitualment a través de terceres persones que ens han donat consell.

Cada dia es produeix aquest misteri de goig del lliurament. Penso en l'ordenació diaconal que celebraré al Vendrell aquest diumenge 22, d'un tarragoní, Antonio Rodríguez, que després de diversos anys de servei públic en la política, es prepara per al sacerdoci. Al mateix temps que dono gràcies, demano que m'ajudeu a demanar perquè sorgeixin moltes vocacions per a l'Església de Tarragona.

COMENTARI DE LA PARAULA

El pastor que és bo dona la seva vida per les ovelles

Per comprendre el passatge que comentarem avui, cal llegir abans la paràbola del pastor que Jesús havia proposat als fariseus i ells no volgueren comprendre de què els parlava (Jn 10,1-6). La Porta Ovellera era la porta que es trobava al nord del Temple per on hi introduïen les ovelles. Jesús s'ha constituït en «la porta de les ovelles» i titlla tots els qui han vingut abans d'ell de «lladres i saltejadors», ja que «el porter» que guardava les ovelles no els havia deixat entrar i, per aprofitar-se'n, «havia pujat per un altre indret» tot escalant. Només és pastor de les ovelles el qui entra per la porta, un cop «el porter» ja n'ha comprovat les bones intencions. S'entén aleshores l'expressió emfàtica: «Jo soc el pastor que és bo»; els altres pastors eren uns mercenaris, a qui no els importava res de les ovelles: l'única cosa que els importava era destinar-les als sacrificis pasquals. Jesús hi ha entrat disposat a donar-ho tot, fins i tot immolant la pròpia vida, per alliberar les ovelles de «l'atri» del Temple on les tenien retingudes. El Còdex Beza fa una subtil distinció entre «donar la vida per les ovelles» i «immolar-se» per elles. Ell s'ha donat del tot durant els tres o quatre anys de vida pública intentant conèixer personalment les ovelles i que les ovelles el coneguin a ell, exactament com el coneix el Pare i ell el coneix. Es tracta d'un coneixement que prové de l'experiència i de l'amor que els manifesta. S'ha presentat a l'«atri de les ovelles» i les ha cridades pel seu nom, i aquestes han reconegut la seva veu; les ha tretes fora del recinte i les ovelles han seguit darrere d'ell.

GLÒRIA MONÉS

Això li ha costat la vida. Fins ara ha parlat de les ovelles d'Israel, però —diu— «tinc també altres ovelles que no són d'aquest atri», les moltes ovelles que conformen les nacions paganes: «També aquestes cal que jo les condueixi, i escoltaran la meua veu.» Les unes i les altres conformen així «un sol ramat» universal, amb «un sol pastor».

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART
Claretia i biblista

Per què ni Maria Magdalena ni els deixebles d'Emmaús no reconeixen d'entrada Crist ressuscitat?

La resurrecció de Jesús és un fet veritable, però no històric. Hi ha coses a la vida que es poden demostrar amb dades, fotos o reportatges: són fets històrics. Hi ha unes altres coses a la vida que pertanyen a una altra dimensió, que es viuen veritablement, però no són demostrables històricament. En la resurrecció els deixebles van experimentar que Jesús estava viu i es van trobar amb Jesús ressuscitat. Era ell mateix, però el seu cos no era ben bé «el mateix». Maria Magdalena i els deixebles d'Emmaús experimentaren que el cos de Jesús ja no era un cos que caminava pels camins de Galilea i Judea, i pujava a la barca a predicar. Era una presència distinta, la que tenia. Només el reconeixen amb els ulls de la fe (*oculata fide*, segons sant Tomàs d'Aquino), amb els ulls del cor. Només el cor hi veu bé, l'essencial és invisible als ulls (com diu el Petit Príncep). Maria Magdalena confon Jesús amb l'hortolà i només el reconeix quan Jesús la crida pel seu nom: «Maria» i ella s'adona que és Jesús i li respon, amorosa, «*Rabbuni*» (=mestre meu). I els deixebles d'Emmaús van reconèixer Jesús «quan partia el pa». Tots plens de joia se'n tornen a la comunitat a compartir la vivència de Jesús Ressuscitat.

I avui el cos de Jesús? Jesús continua tenint un cos al qual es pot acariciar i escopir, donar de menjar, matar de fam, abraçar com Maria Magdalena o tornar-lo a crucificar. Avui el cos de Jesús està entre nosaltres. Així deia: «Jo tenia fam i m'heu donat de menjar», «tot allò que feu a un d'aquests més petits que jo, m'ho feu a mi».

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge IV de Pasqua

Lectura primera

Ac 4,8-12

La salvació no es troba en ningú més que en Jesucrist

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En aquells dies, Pere, inspirat per l'Esperit Sant, digué: «Magistrats i notables del poble, si avui ens demaneu compte d'això que hem fet en bé d'un invàlid, i voleu saber qui l'ha posat bo, sapigheu, vosaltres i tot el poble d'Israel, que aquest home el teniu davant vostre pel poder del nom de Jesucrist, el Natzarè. Vosaltres el va clavar a la creu, però Déu el va ressuscitar d'entre els morts. Ell és «la pedra que vosaltres, els constructors, havíeu rebutjat, i ara corona l'edifici». La salvació no es troba en ningú més, perquè, sota el cel, Déu no ha donat als homes cap altre nom que pugui salvar-nos.»

Salm responsorial

117

Enaltiu el Senyor: Que n'és de bo!
Perdura eternament el seu amor.
Més val emparar-se en el Senyor
que posar confiança en els homes.
Més val emparar-se en el Senyor
que fiar-se dels poderosos.

*R. La pedra que rebutjaven els
constructors
ara corona l'edifici.*

Gràcies, perquè vós m'heu
escollit
i heu vingut a salvar-me.
La pedra que rebutjaven els
constructors
ara corona l'edifici.
És el Senyor qui ho ha fet,
i els nostres ulls se'n meravellen. *R.*

Beneït el qui ve en nom del Senyor.
Us beneïm des de la casa del
Senyor.
Vós sou el meu Déu, us dono
gràcies, us exalto,
Déu meu! Enaltiu el Senyor:
Que n'és de bo! Perdura
eternament el seu amor. *R.*

Lectura segona

1Jn 3,1-2

Veurem Déu tal com és

*Lectura de la primera carta de sant
Joan:*

Estimats, mireu quina prova
d'amor ens ha donat el Pare: Déu
ens reconeix com a fills seus, i ho
som. Per això el món no ens reco-
neix, com no l'ha reconegut a ell.
Sí, estimats: ara ja som fills de Déu,
però encara no s'ha manifestat com
serem; sabem que quan es manifes-
tarà, serem semblants a ell, perquè
el veurem tal com és.

Al·leluia

Jn 10,14

*Jo soc el bon pastor, diu el Senyor;
jo reconec les meves ovelles,
i elles em reconeixen a mi.*

Evangelí

Jn 10,11-18

*El bon pastor dona la vida per les
seves ovelles*

Lectura de l'evangelí segons sant
Joan:

En aquell temps, Jesús parlà
així: «Jo soc el bon pastor. El bon
pastor dona la vida per les seves
ovelles. El qui no és pastor, sinó
que treballa només a jornal, quan
veu venir el llop, fuig i abandona les
ovelles, perquè no són seves. És que
ell només treballa pel jornal i tant

se li'n dona, de les ovelles. Llavors
el llop les destrossa o les dispersa.
Jo soc el bon pastor. Tal com el Pa-
re em coneix i jo conec el Pare, jo
reconec les meves ovelles, i elles em
reconeixen a mi, i dono la vida per
elles.» Encara tinc altres ovelles,
que no són d'aquest ramat. També
les he de conduir jo, i faran cas de la
meva veu. Llavors hi haurà un sol ra-
mat amb un sol pastor. El Pare m'es-
tima perquè dono la vida i després
la recobro. Ningú no me la pren.
Soc jo qui la dono lliurement. Tinc
poder de donar-la i de recobrar-la.
Aquesta és la missió que he rebut
del Pare.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC B; FERIAI II)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 4)

Abril

22. DIUMENGE

Diumenge IV de Pasqua, *Blanc*. Lectures: Fets 4,8-12 / Salm 117 / 1 Joan 3,1-2 / Joan 10,11-18
SANTORAL: Agapit I, p.; Caius i Soter, p. i mr.; Senorina, vg.

23. DILLUNS

Sant Jordi (S), *Vermell*. Lectures: Apocalipsi 12,10-12a / Salm 33 / 1 Joan 5,1-5 / Joan 15,1-8
SANTORAL: Adalbert, b. i mr.; beata Elena d'Udine, rel.; Gerard, b.; beat Gil d'Assís, rel.; beata Teresa-Maria de la Creu, rel.

24. DIMARTS

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 11,19-26 / Salm 86 / Joan 10,22-30. Tarragona: **Sant Pere Ermengol** (MO), *Vermell*. SANTORAL: Benet Menni, prev. i fund.; Cerasi i Febadi, b.; Fidel de Sigmaringen, prev. i mr.; Gregori d'Elvira, b.; Maria Eufràsia Pelletier, rel. i fund.; Pere Ermengol, mr.

25. DIMECRES

Sant Marc (F), *Vermell*. Lectures: 1

Pere 5,5b-14 / Salm 88 / Marc 16,15-20

SANTORAL: Ania, b.; Calixta, mr.

26. DIJOUS

Sant Isidor (F), *Blanc*. Lectures: 1 Corintis 2,1-10 / Salm 118 / Mateu 5,13-16
SANTORAL: Clet, p. i mr.; Marcel·lí, p. i mr.; Pascasi, b.; Rafael Arnaiz Barón, rel.

27. DIVENDRES

Mare de Déu de Montserrat (S), *Blanc*. Lectures: Fets 1,12-14 / Salm 86 / Efesis 1,3-6.11-12 / Lluç 1,39-47
SANTORAL: beats Domènec i Gregori, prev.; Toribi de Mogrovejo, b.; Zita, vg.

28. DISSABTE

Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 13,44-52 / Salm 97 / Joan 14,7-14. O bé: **Sant Pere Chanel** (ML), *Vermell*; **Sant Lluís Maria Grignon de Montfort** (ML), *Blanc*
SANTORAL: Cirí, mr.; beat Luquesi, rel.; Prudenci, b.; Valèria, mr.

El Sant 23 ABRIL

Sant Adalbert de Praga

La cristianització de tot Europa va ser un procés lent que, en algunes regions del nord i l'est del continent, no es va completar fins ben entrada l'edat mitjana. Els predicadors sovint acabaven sent màrtirs de Crist. Un d'aquests va ser sant Adalbert de Praga (c. 956 – 997).

Educad en el paganisme eslau, va ser convertit al cristianisme per sant Adalbert de Magdeburg, del qual va prendre el nom en el moment de batejar-se. Amb només 27 anys, va ser nomenat arquebisbe de Praga, una diòcesi amb

una bona part de la població encara pagana. Les dificultats amb la noblesa i part del poble van ser tan grans que es va haver de retirar a Roma, on es va fer monjo. Tornat a la seva terra, Adalbert hi va fundar un monestir i va començar una tasca de predicació pels territoris actuals de Txèquia, Eslovàquia, Hongria i Polònia. Quan evangelitzava la costa bàltica, prop de l'actual ciutat polonesa de Gdansk, ell i altres companys, van ser assassinats pel fet de propagar la fe cristiana. Va ser canonitzat l'any 999 per Silvestre II.

La gran festa de les festes cristianes

Hem de viure la Pasqua com un temps de gràcia, salvació i agraïment al Senyor

CONSOL MUÑOZ
Superiora general de les
Franciscanes Missioneres

Continuem celebrant la Pasqua del Senyor. Els cinquanta dies pasquals els hem de celebrar com un únic dia festiu, o com «un gran diumenge», en paraules de sant Atanasi. Per als cristians la Pasqua és la gran festa de les festes cristianes.

En referència al temps pasqual, és interessant el testimoni de Tertul·lià (segle II i III), quan en un llibre sobre el baptisme s'expressa així: «Nosaltres, però, tal com ho hem rebut per tradició, el diumenge de Resurrecció no només no ens agenollem, sinó que també evitem qualsevol gest i exercici d'angoixa o temor, i fins i tot deixem estar els negocis, per tal de no donar camp al diable. I fem el mateix per Pentecosta, que es distingeix per la mateixa solemnitat de l'Alegria.» Per tant, el temps pasqual l'hem de viure com un temps de festa i d'alegria, que comença amb la celebració de la Resurrecció del Senyor i conclou amb la celebració de l'enviament de l'Esperit Sant.

Ja l'any 325, el primer concili de Nicea va establir la data de Pasqua, el diumenge després de la primera lluna de la primavera, i fins avui la continuem celebrant aquest dia.

Això ho podem relacionar quan preguem el Salm 80, on el poble d'Israel celebra la festa anomenada dels Tabernacles: «Celebreu Déu, la nostra força, aclameu el Déu de Jacob. Entoneu càntics tocant els tambors, les arpes sonores i les cítares. Toqueu els corns *per la lluna nova i per la lluna plena, anunciant la gran festa.*»

Popularment, el dia de la Resurrecció del Senyor és anomenat de la «Pasqua florida», perquè el temps de primavera és un temps de flors. El diumenge final del temps de Pasqua, quan se celebra la festa de la vinguda de l'Esperit Sant, se'l denomina «Pasqua granada», perquè coincideix amb el temps dels fruits, és a dir, la flor ja granada convertida en fruit.

Aquí ens aniria bé recordar el Salm 84, quan diu: «La fidelitat germinarà de la terra i la bondat guaitarà des del cel. El Senyor donarà la pluja i *la nostra terra donarà el seu fruit.*» El salmista veu els fruits de la terra com una gràcia i benedicció de Déu.

Així hem de viure el temps de Pasqua: com un temps de gràcia, de salvació i agraïment al Senyor.

L'Agrupació Teatral TOAR representa la Passió de Jesús a la parròquia del Carme

Escena del davallament.

ANNA MARIA GAYA

Divendres Sant la parròquia del Carme, de Lleida, ha estat l'escenari de representació de la Passió, Mort i Resurrecció del Senyor, presentada per l'Agrupació Teatral TOAR per vint-i-unè any consecutiu. Abans d'iniciar-se els actors i actrius han resat el Parenostre, aquesta vegada sota el guiatge de Mn. Joan Ramon Ezquerro, el nou rector de la parròquia, que ha recordat aquest bon costum de l'Enric Castells continuat per Mossèn Joan, a la vegada que els animava a viure intensament el seu personatge.

Des de la porta principal, Jesús ha entrat al temple-Jerusalem enmig del poble que agitava rams de palma, d'olivera i de llorer, i l'aclamava: «Hossanna.» Els espectadors, que omplien l'església de gom a gom, i entre els que hi figurava la regidora Marta Gispert, han assistit a gairebé dues hores d'escenificació impecablement coordinada per Jordi Nicuesa i Jordi Vivas, actual director del TOAR. Amb un elenc d'uns quaranta actors, alguns encarnant més d'un personatge, la posada en escena de la Passió ha comptat amb un nombrós equip que ha tingut cura del vestuari,

atrezzo, escenografia, música, so, il·luminació, fotografia... i la col·laboració especial dels Armats dels Dolors, el saetero José Antonio Nogales "El sevillano". També el grup de joves i nens de la parròquia del Carme han donat vida al poble al llarg dels 27 quadres escènics de l'obra, i el cor d'àngels del moment final de la Resurrecció.

Jordi Vivas ha excel·lit en el repte renovat d'encarnar Jesús de Natzaret fent que el veritable protagonista de la Passió hagi brillat amb llum pròpia. L'emoció es reflectia en el seu rostre mentre rebia el reconeixement del públic que li ha tributat una gran i merescuda ovació final. Ha estat el moment de recordar especialment Enric Castells, Mossèn Joan Mora i els actors ja difunts de l'Agrupació Teatral, Joan Justrubó i Gildo Mazarias.

Des de la primera escenificació llegida amb text de la Passió de Cervera i música de Lluís Climent, l'any 1997, el projecte d'Enric Castells ha anat prenent molta volada i qualitat interpretativa i escènica. Amb la seva inesborrable empremta, el nou equip de TOAR continua fent possible que la Passió de Lleida sigui un acte essencial de la Setmana Santa de Lleida.

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL

pel Dr. Joan Antoni Mateo

Divina Misericòrdia

M'agradaria que m'expliqués, de manera entenedora, què és això de la Divina Misericòrdia? He rebut un tríptic amb una imatge d'un Crist curiós i tot un seguit de promeses extraordinàries. Jo no crec gens en rebaixes espirituals. A més, pel que veig, tot això és molt recent en la història de l'Església i ha vingut per una religiosa que va tenir unes revelacions, oi?

No sé quin tríptic ha rebut vostè però em sembla que no és gaire encertat pel que diu. La imatge que em comenta és molt famosa i ha circulat per tot el món. Pretén plasmar la visió de Jesús que va tenir santa Faustina Kowalska, la religiosa que vostè menciona. Ella mateixa va reconèixer que la pintura no feia del tot justícia a la seva visió, però això no és el més important. Efectivament, santa Faustina tingué una revelació privada que després l'Església ha reconegut. Però, com totes les revelacions privades, no aporta res de nou al contingut de la revelació (el patrimoni de la fe cristiana), tot i que és un recordatori sobre un aspecte particular. I la qüestió que se li recorda és un tema central en la fe. Es tracta de la mateixa imatge de Déu, del seu ésser i de l'amor que ens té, revelat plenament en Jesucrist. La Divina Misericòrdia ens revela que Déu no ens mira mai amb indiferència ni amb ira, que ens estima, fins i tot, en la nostra situació de misèria i pecat. En Jesucrist mort i ressuscitat s'ha manifestat del tot la misericòrdia de Déu que ens ofereix la salvació i una vida nova. Recomana per entendre bé la Divina Misericòrdia un petit llibret del papa Francesc. És una autèntica joia espiritual i ha ajudat moltes persones. El llibre es titula de manera molt significativa *El nom de Déu és misericòrdia*. Ja sabem que en perspectiva bíblica, el «nom» expressa la realitat mateixa. En aquest cas ens diu que Déu és Amor, amor que es converteix en misericòrdia en una història ferida pel pecat i tot el que comporta. I de rebaixes espirituals, res de res. Anima a la vertadera conversió.

PER ENVIAR CONSULTES

AL DR. MATEO:

elconsultori@hotmail.com

Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Cartes

Xàldigues per a l'alegria

L'alegria és possible

Aristòtil (segle IV aC), que durant dos mil anys ha estat el principal orientador del pensament europeu i per la biologia actual important, ensenyava: «La felicitat —l'alegria— és accessible a tothom perquè no hi persona que no la pugui obtenir amb l'activitat de l'ànima: amb la virtut.»

- L'alegria és possible. El que es necessita és: una ànima neta, un cor generós i sentir-se fill de Déu.
- L'alegria és possible si ens sabem oblidar de nosaltres mateixos i pensem més en els altres.
- L'alegria és possible per al qui té un cor generós.
- L'alegria és possible si sabem viure un cristianisme pasqual, esperançat, alegre, triomfal.
- L'alegria és possible encara que ens manquin moltes coses, encara que estiguem malalts, ens saltin les llàgrimes... si hem posat la nostra esperança en Déu.

J. M. ALIMBAU ARGILA
(Medalla de Plata de l'Institut de Teologia Espiritual)
*Xàldiga: espurna de foc, d'un tronc resinós, en cremar-se

Felicitació i oferiment

Benvolgut Sr. Pallarès:
Trobo sempre molt interessants els seus articles a *Catalunya Cristiana* sobre «Gent de casa», i avui m'ha sorprès que, en parlar d'Antoni Altadill i el pseudònim d'Antoni de Pàdua, coincidís amb els llibres de l'any 1869 que tinc a la biblioteca familiar (dels meus avantpassats): *José y la mujer de Putifar*, *La casta Susana* i també *Moisés*.

He pensat que, tal vegada, alguna biblioteca, o algun historiador hi puguin estar interessats, i penso que ens posaríem d'acord.

Cordialment,
DANIEL PINYA i
BATLLELL
Sabadell

Resposta

Benvolgut Sr. Pinya,
Celebro el seu interès pel personatge d'Antoni Altadill i Teixidó, un home veritablement singular, de mires a vegades oposades, difícils de jutjar en la curta òptica que ho fem en els nostres dies.

També li agraeixo l'interès amb què segueix la nostra publicació i la meua secció, de la qual no és la primera vegada que comentem coses.

Respecte dels llibres que em diu, no són difícils de trobar en un llibreter de vell, però no corren a l'abast de tothom.

Vist com han acabat algunes biblioteques de coneguts, sempre em preoccupo pels llibres més singulars de qualsevol biblioteca. Si en la joventut mirava sempre d'omplir les prestatgeries, ara miro més perquè corrin de mà en mà, o en el seu cas, portant-los a biblioteques especialitzades o ve a les públiques en general però que tinguin secció d'autors locals.

Bona Pasqua!
JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Barcelona

Una bona experiència

La meua mare, filla de Figueres, escultora i pintora, anava a classe de pintura amb Salvador Dalí i sempre ens explicava el mateix. Quan el Sr. Núñez li posava un bodegó per pintar, el Sr. Dalí hi pintava un vaixell. El professor el renyava i ell es defensava dient que només hi veia un vaixell. Fa molts anys, un dia que vaig anar a Portlligat, vaig picar a la porta del pintor. Li vaig dir que era la filla de la senyora Filó, companya seva a l'escola de pintura. Amablement, em va deixar entrar a casa seva on tenia un gran quadre. Em vaig atrevir a dir-li que era flux de color. Em va mirar fixament i, tot agafant els pinzells, el va retocar. No m'ho podia creure!

Bé, després de tants anys, les que vam assistir en aquest encontre sempre recordem aquest fet. Ens va fer entrar i ens va presentar la seva parella i musa. Una dona no tan amable com ell però sí correcta amb nosaltres. Llàstima no haver tingut a mà cap càmera fotogràfica per retratar l'experiència.
ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Monestirs tancats

Tot i que alguns convents estan ben plens, sentim a parlar de la manca de vocacions. Per això, va tancar el monestir de Santa Clara a Medina de Rioseco.

Són útils els monestirs? No oblidem unes paraules que vaig sentir de petita a una religiosa de la meua escola: «Les monges de la "Muntanya" són els parallamps de la humanitat.» Amb aquest exemple, jo entenia que les monges dedicades a la pregària ens fan un servei molt important i ens fan molt de bé. Certament, les monges contemplatives (i els monjos) són un tresor per al poble que els acull.

Que n'és, d'important, que hi hagi bona gent que pregui i que s'ofereixi per tots nosaltres! És indubtable la influència de la seva bondat, l'alegria contagiosa, la dolçor i el somriure afable i, sobretot, la seva pregària.
JOSEFA ROMO
Valladolid

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

SERGI RODRÍGUEZ LÓPEZ-ROS

Director de l'Institut Cervantes a Milà, i abans a Roma

Mn. Jordi Farré, un prevere bo

Va posar l'accent en la pastoral de presència, a no acumular serveis sinó a exercir bé els que tenia confiats, amb l'atenció al proïsme amb la dignitat de fill de Déu

Entre els molts epítets que es poden fer pel retorn de Mn. Jordi Farré i Muro a la Casa del Pare, el passat dia 3, el que més escau és dir que ha mort una gran persona, un prevere bo i un ciutadà del seu país.

Crescut a Lleida, format a Salamanca i ordenat a Barcelona, on va exercir el seu ministeri, va saber combinar de forma excepcional erudició i afabilitat, perspectiva històrica i realisme pastoral, sensibilitat social i contenció crítica, missió en clau universal i inculcació en l'entorn, exquisidesa litúrgica i principi d'encarnació, i per sobre de tot, voluntat de servei i paciència infinita. Per on va passar va deixar sempre una fama de bonhomia, que feia evident que la proximitat no té a veure amb la indumentària i que el compromís s'exerceix des de la discreció.

Va tenir sempre un sentit pedagògic de tot allò que feia, propi de la seva educació als maristes de Lleida, i el servei al context social més immediat, propi del carisma oratorià on es va ordenar. Mestre a

l'escola d'Oratori, director de campanyes a Càritas, vicari de Santa Anna, delegat de la Mutualitat del Clergat i rector de la Mercè, seva és la intuïció que per combatre l'exclusió calia convertir els cors de les persones, fins i tot les elits socials. Fruit d'això són les campanyes anuals de Càritas que avui dia podem veure. Membre de nombroses acadèmies i condecorat en diverses ocasions, molts dels seus estudis històrics sobre l'Església van veure la llum en diversos opuscles.

En l'immediat context postconciliar va tenir la intuïció que, en la tradició, hi havia bona part dels elements per conformar una pastoral renovada, que ell va posar en valor reformulant les lliçons de la història en categories comprensibles per als homes i dones d'avui. Va posar l'accent en la pastoral de presència, a no acumular serveis sinó a exercir bé els que tenia confiats, amb l'atenció al proïsme amb la dignitat de fill de Déu. La litúrgia era, per a ell, com la pregària, un instrument privilegiat per endinsar-se en el misteri. I el sentit de la comunió dels sants i la devoció mariana, la mateixa que fa que Lleida tingui l'única acadèmia del món dedicada a la Mare de Déu, el va acompanyar sempre en tot allò que feia, fins i tot en la disponibilitat personal per al servei: era la seva forma de correspondre el *fiat* que va canviar la història de la salvació.

Tenia Mn. Farré el subtil sentit de l'humor propi de les persones intel·ligents. Hauria desenvolupat una excel·lent carrera professional en el món civil. «No cal inventar fórmules noves: el que cal és fer bé el que està manat», solia dir, en una barreja d'humilitat i comunió, sentit en el qual va encaixar totes les situacions que va viure com a prevere, sovint gens fàcils. Abans de cridar-lo, Déu li va permetre configurar-se definitivament amb Ell tot participant del misteri de la Creu a través de la malaltia, a la residència Sant Josep Oriol. Ara, des del Cel, l'any de les seves noces d'or sacerdotals, viu la Pasqua amb plenitud.

L'any del gat Jaume Copons

A partir de
8
anys

Aquesta no és la típica novel·la amb gatet bonic i simpàtic digne de sortir retratat a Instagram. Sí, hi ha un gat. Però amb un poder que el fa extraordinari.

Una novel·la fresca i divertida ambientada en les aules i protagonitzada per una classe sencera amb problemes de convivència. De l'autor de la sèrie d'èxit *L'Agus i els monstres*.

PVP: 8 €

NOVA
EDICIÓ !

Un replec en el temps Madeleine L'Engle

La novel·la original de la pel·lícula de Disney. Publicada per primer cop l'any 1962, *Un replec en el temps* no tan sols va guanyar la prestigiosa Newbery Medal, sinó que va canviar per sempre els esquemes de la literatura juvenil. Acompanya la Meg, en Calvin i el Charles Wallace en aquest viatge sorprenent a una altra dimensió,

PVP: 10,90 €

A partir de
12
anys

**bam
bú**
EDITORIAL

editorialbambu.com

JOAN ANDREU PARRA
Barcelona

Posada de llarg amb nota. Aquesta va ser la sensació generalitzada que es va desprendre de la presentació del nou format en revista del setmanari *Catalunya Cristiana* en un acte acadèmic a l'auditori de la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna el 12 d'abril passat. El director de *L'Osservatore Romano*, Giovanni M. Vian, va felicitar Jaume Aymar, director del setmanari català pel nou disseny i, al seu torn, el secretari general de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), José M. Gil Tamayo, va elogiar que el setmanari sigui «més visual»; «és temps de renovar-se o morir».

De fet, la taula rodona, organitzada conjuntament amb l'Observatori Blanquerna de Comunicació, Religió i Cultura, va ser una autèntica jornada acadèmica en què es van aportar diverses propostes sobre com hauria de ser la «Comunicació religiosa a l'Església del segle XXI», títol, de fet, de la sessió. La primera conclusió és que a l'Església se li gira feina, molta feina, en aquest àmbit, malgrat que hi hagi un camí recorregut. Vian va observar que a l'Església li cal un «canvi de mentalitat» i una obertura necessària.

El director de *L'Osservatore Romano* va defensar la necessitat dels mitjans de comunicació tradicionals com a eina útil per afrontar críticament la realitat precisament en un context en què «estem veient els límits del món digital». «Els mitjans tradicionals són un antídoto contra aquesta boira dels mitjans digitals

«Catalunya Cristiana» es presenta en format revista

La taula rodona va tenir lloc a l'auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna. / Agustí Codinach

Comunicació social per a la comunió

que poden enganyar», va anotar Vian, que va recomanar «combinar sàviament la tradició del paper i la novetat del digital».

Gil Tamayo va admetre que l'Església ha tingut una mirada desconfiada vers el periodisme i que això encara no està resolt i, alhora, va defensar que l'Església, «per la seva missió evangelitzadora», s'ha de fer present a la plaça pública, «sortint de les sagristies i amb vocació de majories». Això sí, amb un llenguatge adaptat a tothom, no pas un

llenguatge catequètic, i fent servir amb intel·ligència les eines digitals generalment acceptades, com les aplicacions de mòbils.

Testimonis, històries de vida, el fet religiós «com a part integrant de la vida de les persones», són els continguts que l'Església ha d'aportar, segons el secretari general de la CEE. I, sempre, amb un tret característic: la comunicació social amara da d'humanitat. «Els mitjans eclesials no poden ser de partit. Un mitjà eclesial té com a fi la comunicació per a la comunió. Ha de ser un mitjà de tots per a tots. Oblidem les trinxeres d'ideologies dels uns contra els altres.» Per la seva banda, Jaume Aymar va complementar: «Des de les publicacions eclesials hem de baixar al debat, trobar temes d'interès general, incorporar germans de les altres Esglésies cristianes i ser reflex de l'Església en sortida que demana el Papa.»

La taula rodona va ser conduïda per la cap de redacció de *Catalunya Cristiana*, Carme Munté, que va recordar que l'acte s'incardinava en el marc del número 2.000 del setmanari i en el de la celebració, l'any vinent, del 40è aniversari de la seva creació.

«Continuem fent nostre —va dir— el propòsit dels fundadors, Mn. Jarque i Mn. Malgosa: ser la plaça pública de l'Església a Catalunya.»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

www.centromedicoplazamolina.es

El futur és exigent

EL PRESENT, IL·LUSIONANT

VINE A LES SESSIONS INFORMATIVES

**Infermeria | Fisioteràpia |
Nutrició Humana i Dietètica | Farmàcia**

Dissabte 21 d'abril, 10.30 h

Dijous 24 de maig, 19.15 h

Dissabte 30 de juny, 10.30 h

Facultat de Ciències de la Salut

C. de Padilla, 326 - 08025 Barcelona

93 253 31 27 | bsalutsioeinfo@blanquerna.edu

**Educació Infantil | Educació Primària |
Pedagogia | Logopèdia | Psicologia |
Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport |
Gestió Esportiva**

Dissabte 21 d'abril, 10.30 h

Dijous 24 de maig, 19 h

Dijous 28 de juny, 19 h

**Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació
i de l'Esport**

C. del Cister, 34 - 08022 Barcelona

93 253 30 06 | sioefpcee@blanquerna.edu

**Periodisme i Comunicació Corporativa |
Publicitat, Relacions Públiques
i Màrqueting | Comunicació Audiovisual |
International Relations |
Global Communication Management**

Dissabte 21 d'abril, 10 h

Dijous 24 de maig, 19 h

Dijous 28 de juny, 19 h

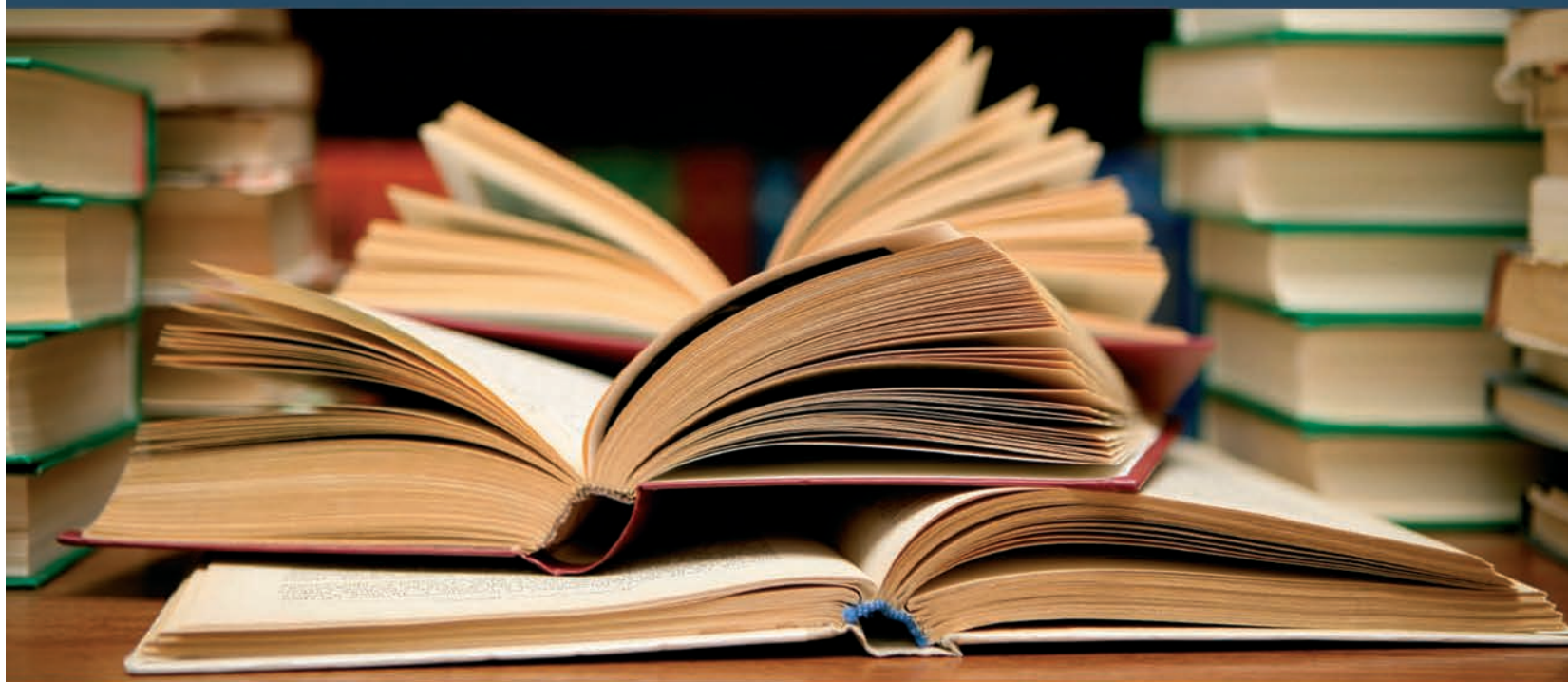
Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals

C. de Valldonzella, 12 - 08001 Barcelona

93 253 31 08 | infofcri@blanquerna.edu

 Blanquerna
UNIVERSITAT RAMON LLULL

Ja pots llegir **Catalunya Cristiana** a les biblioteques de Catalunya!

Biblioteca Antònia Torrent i Martori, d'**Arenys de Munt** / Biblioteca Canyadó i Casagemes-Joan Argenté, de **Badalona** / Biblioteca Pere Casaldàliga, de **Balsareny** / Biblioteca Ramon Vinyes i Cluet, de **Berga** / Biblioteca Can Salvador de la Plaça, de **Calella** / Biblioteca Central de **Cerdanyola del Vallès** / Bibliobús Montnegre, de **Granollers** / Biblioteca Can Sumarro, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central Tecla Sala, de **L'Hospitalet de Llobregat** / Biblioteca Central d'**Igualada** / Biblioteca del Casino de **Manresa** / Biblioteca Can Puiggener de **Sabadell** / Biblioteca de Mirasol Marta Pessarrodona de **Sant Cugat del Vallès** / Biblioteca Montserrat Roig de **Sant Feliu de Llobregat** / Biblioteca Central de **Santa Coloma de Gramanet** / Biblioteca Central de **Terrassa** / Biblioteca Pública de **Lleida** / Biblioteca Sant Agustí de **La Seu d'Urgell** / Biblioteca Pública de **Sort** / Biblioteca Pública de **Tarragona** / Biblioteca Popular de la **Garriga** / Biblioteca Popular **Mataró** / Biblioteca del Seminari de **Tortosa** / Biblioteca Pública de **Girona** / Biblioteca de Catalunya, de **Barcelona** / Biblioteca Popular **Sant Adrià del Besòs** / Biblioteca Popular Joan Triadú de **Vic** / Biblioteca del Seminari Diocesà de **Girona** / Biblioteca Parroquial de **Sant Pere Sallavina**

Amb el suport de:

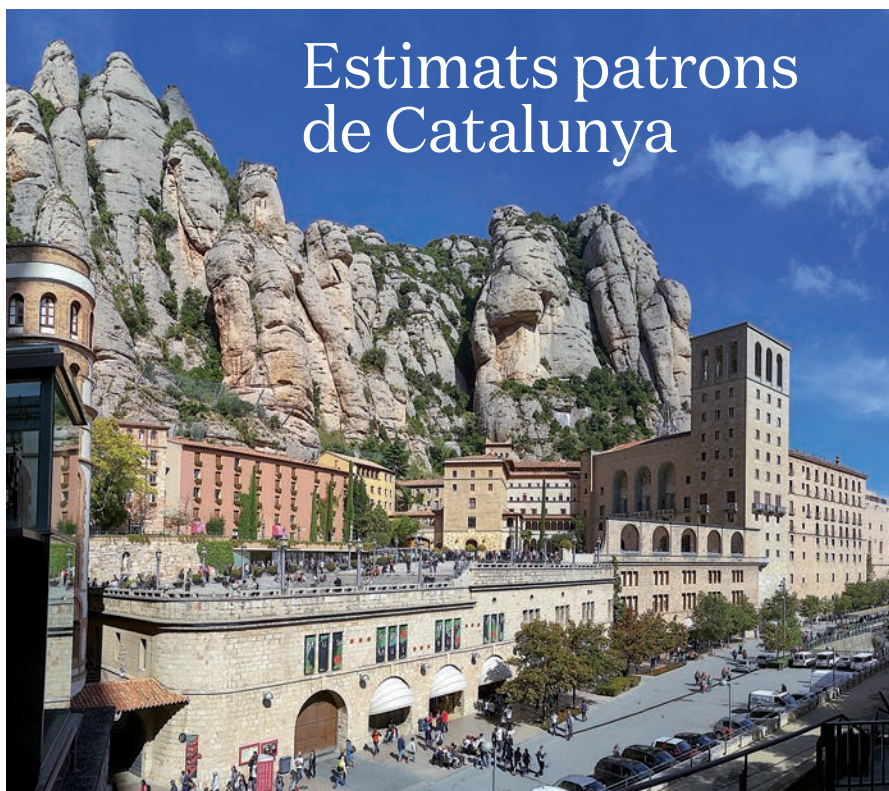
appec

editors de revistes i digitals

JOAN ARIMANY I JUVENTENY
Gestor cultural especialitzat en
religió popular

La Renaixença va convertir la Mare de Déu de Montserrat i sant Jordi en els principals intercessors celestials i grans símbols religiosos del país

Fotos: Agustí Codinach

Estimats patrons de Catalunya

El santuari de Montserrat va ser fundat per l'abat Oliba el 1025.

Els sants patrons són referents per a la comunitat catòlica que viu en un espai territorial particular o per un grup humà determinat. En el context nacional català, aquesta funció ha estat exercida, en els darrers segles, per la Mare de Déu de Montserrat i per sant Jordi. La seva preferència, per damunt d'altres intercessors celestials, es va consolidar durant la Renaixença, amb l'acceptació popular i el consens col·lectiu que els va impulsar com a símbols nacionals.

Si tirem enrere en el temps veurem com el decret del 1630 promulgat pel pontífex Urbà VIII sobre la tria dels sants com a patrons va establir una normativa per elegir-los. Es podrien elegir dos patrons, degudament canonitzats, elegits pel poble o consell ciutadà i consensuats amb l'estament eclesiàstic i episcopal. Per distingir quin era el patró preferent se'l designava com a «principal» i el segon com a «secundari» o «menys principal».

El seny català va fer que, amb una visió clarivident respecte de la forma de pensar actual, l'elecció de patrons hagués de recaure en la paritat de gènere. El sentit innegablement maternal de la Mare de Déu com a exemple de feminitat semblava compensar la rudesia d'un sant masculí guerrer. La pulcritud en l'aspecte estrictament religiós proporciona-

va una especial concordança amb la tesi tomista que va situar Maria per damunt dels sants: a la primera se li devia la *hiperdulia*, la *superreverència*, mentre que als segons se'ls devia la *dulia*, la reverència. És així com la Mare de Déu de Montserrat va passar a ser considerada com la «patrona principal» de Catalunya i sant Jordi, el «patró secundari».

MONTSERRAT: la Mare de tot un país

La geografia catalana està pigallada de santuaris dedicats a la Mare de Déu situats als indrets més diversos. Aquests edificis sacres són herència de la gran devoció que ha rebut Maria al llarg dels segles al nostre país. D'entre tots, més o menys modestos, en destaca el de la Mare de Déu de Montserrat, situat en un massís muntanyós singular, gairebé al centre de Catalunya, i que curiosament és la primera terra que es veu quan es ve per mar des de l'arxipèlag balear.

El primer santuari, fundat pel bisbe abat Oliba el 1025, estava subjecte a la comunitat benedictina de Ripoll. Ben aviat, però, va prendre volada i el monestir sorgit al seu voltant va adquirir una puixança incomparable.

La representació mariana, que era el centre del culte del cenobi va assumir una fama de primera magni-

tud. La tradició la va convertir en la veritable representació de Maria que hauria estat obrada per l'evangelista sant Lluc. La fidelitat dels cristians barcelonins l'hauria fet viatjar, com a signe d'agraïment, fins a les nostres terres. Segles després, davant la invasió sarraïna, l'haurien amagat en una cova d'un indret feréstec. L'any 880, uns fets prodigiosos haurien indicat l'amagatall i haurien permès restituir-ne el culte. La imatge actual és de finals del segle XII, en època plenament romànica, d'una bella factura i amb la peculiaritat de tenir el rostre ennegrit. Aquest darrer aspecte, a més de promoure un interès de feligresos i estudiosos, li ha proporcionat el sobrenom amb el qual, afectuosament, se la reconeix: la Moreneta.

La progressió de la Mare de Déu de Montserrat fins a convertir-la en la patrona catalana és indestruïble de la puixança del centre monàstic que n'ha estat bressol i que es va convertir en un gran centre religiós i cultural beneficiat per nobles i senyors. El ressò dels prodigis atribuïts a la

La progressió de la Mare de Déu de Montserrat fins a convertir-la en la patrona catalana és indestruïble de la puixança del centre monàstic

Mare de Déu de Montserrat es va estendre per Europa i la resta de món conegut. Els baciners o aplegadors del monestir tenien la protecció dels monarques per recollir almoines per als seus reialmes i comptaven amb la seva protecció. En els seus viatges, a més de recollir en benefici de la Mare de Déu i del monestir, també eren excel·lents divulgadors de la devoció montserratina. I una curiositat no gaire coneguda: fins al segle dinovè, Montserrat també era

un nom masculí.

Després d'uns anys de decadència i destrucció, posteriors a la guerra del Francès, es va promoure la recuperació del monestir. A mitjan segle XIX, ja començava a reviuir moments de plenitud. Entre 1880 i 1881 se'n va celebrar el mil·lenari, d'acord amb la suposada data de la troballa de la marededeu, i la coronació. Tot i que popularment ja se la considerava la patrona de Catalunya, els prelatos de les diòcesis de la Tarraconense van adreçar al papa Lleó XIII amb el prec d'oficialitzar aquesta distinció. El Pontífex va fer la proclamació canònica el 14 de juliol del 1881 i l'11 de setembre següent es feia l'acte de la seva pontifical coronació. Si bé la seva festivitat tradicionalment era celebrada el 8 de setembre —com la resta de marededeus trobades—, com a nou gest de la preeminència es va indicar una data pròpia: fins al 1914 se celebrava el diumenge següent al 25 d'abril però posteriorment es va establir el 27 del mateix mes com, encara ara, vivim amb joia.

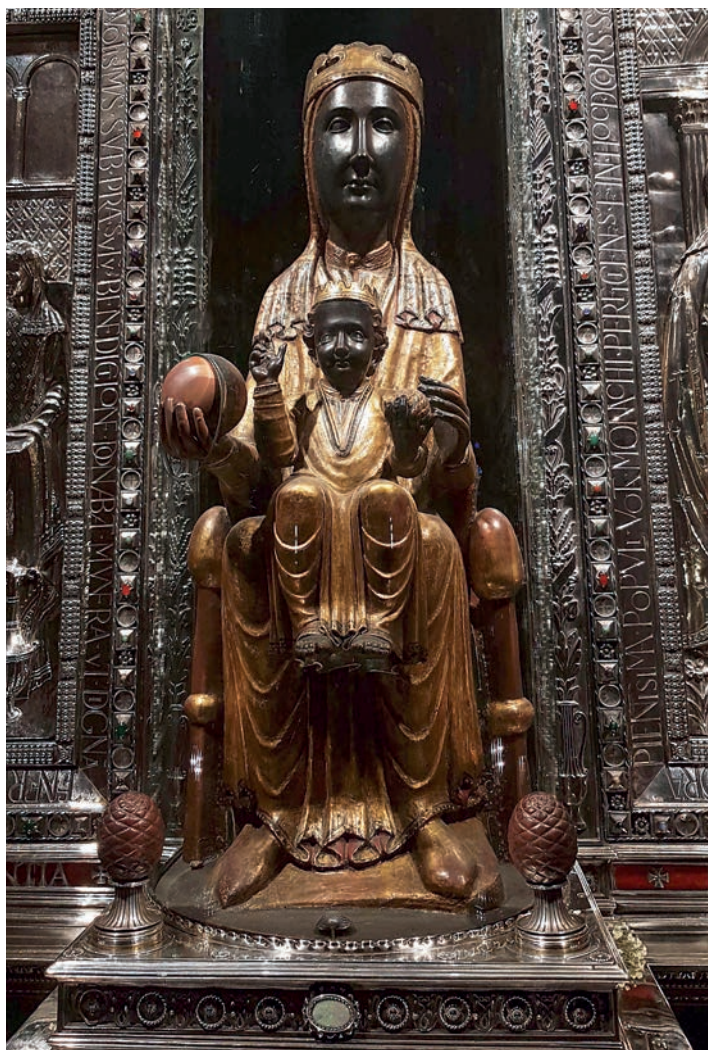
Coincidint amb l'inici d'aquesta nova etapa de Montserrat, la Renaixença cultural va lloar la protecció de la Mare de Déu en gran diversitat d'escrits literaris tot reforçant el seu prestigi. Mn. Jacint Verdaguer va escriure el *Virolai de la Mare de Déu de Montserrat* que, musicat per Josep Rodoreda, ha esdevingut un segon himne nacional de Catalunya.

L'any 1947, després de la guerra civil i en els anys més durs del franquisme, es va celebrar la festa de l'Entronització de la Mare de Déu. Aquell havia de ser un acte de consolidar el nou règim i, en canvi, va esdevenir un moment d'inflexió per recuperar els símbols i la identitat nacional. Aleshores, com en els anys posteriors, entonar les paraules «Rosa d'abril, Morena de la serra...» es van convertir en testimoni de catalanitat.

JORDI: el defensor de la Pàtria

El patronatge de sant Jordi en el context català prové de l'edat mitjana i de les terres de l'Orient Mitjà. La gran popularitat el va fer considerar com a *megalomàrtir*. La devoció ja estava establerta al segle IV i, en temps de les croades es va estendre cap a l'Europa occidental cristiana.

L'hagiografia més popular el va

La imatge és de finals del segle XII i amb la peculiaritat de tenir el rostre ennegrit.

Pintura de sant Jordi a la capella del Santíssim del monestir de Poblet.

Des de terres orientals, la popularitat de sant Jordi es va estendre per tot Europa, a causa de les expedicions militars i dels contactes comercials

fer néixer al voltant de l'any 270 a Nicomèdia (Anatòlia, Turquia), on hauria mort, després de martiri el 23 d'abril de 290 a Lod (Israel). Fill d'una família noble cristiana, va seguir els passos del seu pare Geronci, d'origen persa, que exercia de militar. La destresa del soldat Jordi el va convertir en tribú o oficial. Amb aquest càrrec se'l va destinar a la ciutat judaica de Lydda coneguda, també, com a Diòspolis. El càrrec d'oficial de l'exèrcit comportava que havia de formar part del consell de l'emperador Diocleciana que havia decretat la persecució i repressió de cristians. En una reunió, Jordi va recriminar, davant mateix de l'emperador, la violència contra els seguidors de Jesucrist tot posant-se en evidència de la seva veritable religió. Diocleciana, sorprès i indignat per aquest atreviment, el va fer detenir. En el seu captiveri, Jordi va superar

tots els cruels i durs turments que li aplicaven al cos. Finalment, fou mort per decapitació.

Des de terres orientals, la popularitat de sant Jordi es va estendre per tot Europa, especialment, a causa de les expedicions militars i dels contactes comercials. Ben aviat, la devoció per sant Jordi es va fer present a les terres dels Països Catalans. El culte ja era ben present a el segle X.

Des de 1456 el patronatge de sant Jordi es va oficialitzar. La festa de la diada ja era celebrada al país a mitjan segle XV i el papa Gregori XIII va concedir indulgència plenària per a qui la tingués en compte a petició de la mateixa Generalitat, que la va fer oficial en honor del seu patró; el 1660 es va establir ofici propi i el papa Climent IX la va estendre a tot el país. En els segles de la decadència cultural, XVIII i principi del XIX, la figura de sant Jordi i la seva festivitat van decaure; la Renaixença les va recuperar i promocionar amb un caràcter patriòtic des de l'ideal romàntic. Així, el patronatge del sant va passar a ser símbol de la identitat catalana.

La seva dura imatge, guerrera, la va dulcificar el llegendari popular en convertir-lo en salvador d'una donzella condemnada a morir entre les urpes d'un ferotge drac, fet que la tradició catalana situava a Montblanc. És una figura romàntica per excel·lència però amb els fonaments anteriors ja descrits. Simbòlicament permet suposar que la bèstia s'associava als perills que atacaven la fe catòlica i que, aquesta darrera, es presentava com a indefensa figura femenina. Aquesta lluita figurada, amb el resultat victoriós del cristianisme sobre el paganisme té una materialització a la capella rural de Sant Jordi de Puigseslloses, al mig de la Plana de Vic on Mn. Jacint Verdaguer va dir la primera missa; els murs del temple s'imposen a les roques d'un antic monument megalític.

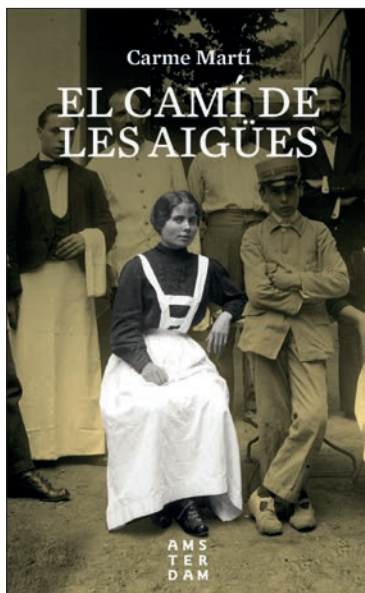
Durant la segona meitat del segle XIX i, especialment, les primeres dècades del XX, la festa de Sant Jordi queda associada a dos elements que actualment en són indestruïbles: la rosa i el llibre. L'intercanvi d'aquests dos presents entre les parelles catalanes ha convertit el sant en el patró dels enamorats, un aspecte que el distingeix entre d'altres sants amb la mateixa atribució.

Carme Martí, autora del llibre «El camí de les aigües» (Amsterdam)

LA RECOMANACIÓ DE CARME MARTÍ

El que més m'ha impressionat els darrers mesos és *Solenoide* (Periscopi), de Mircea Cărmărescu.

MACIÀ GRAU
Barcelona

«Vull donar veu a tantes dones anònimes que van lluitar en el dia a dia de la vida quotidiana»

Carme Martí Cantí va néixer a Montblanc l'any 1972. Llicenciada en Filologia, actualment forma part de l'equip del Museu de la Vida Rural de la Fundació Carulla, situat a l'Espluga de Francolí. L'any 2012 va començar la seva carrera com a escriptora, amb el llibre *Un cel de plom* (Amsterdam), que explica la vida de Neus Català, supervivent dels camps de concentració. La publicació va ser un èxit, ja que va arribar a més de 20.000 lectors. Posteriorment, l'any 2017, va publicar la seva segona novel·la, *El camí de les aigües* (Amsterdam), un relat de la postguerra que consolida l'autora com una de les grans narradores de la literatura catalana actual.

Quan va decidir posar-se a escriure novel·les? Va tenir algun referent?

No es tracta ben bé d'una decisió, llegia molt i escrivia, primer contes, després novel·les i articles a la premsa, més endavant novel·les que ja s'han publicat. El meu primer referent va ser Mercè Rodoreda; hi ha un abans i un després de descobrir-la quan feia BUP.

El seu inici com a escriptora l'any 2012 va ser un gran èxit. És fàcil escriure un segon llibre després d'un inici com aquest?

Després de la dificultat de novel·lar la vida de Neus Català, amb moments terribles per descriure i la responsabilitat que implicava, he escrit molt tranquil·la, sense sentir pressió per si estava a l'altura de les expectatives generades.

Tant *Un cel de plom* com *El camí de les aigües* expliquen el testimoni de dues dones que tiren endavant malgrat les adversitats. Quina era la seva intenció a l'hora d'escriure aquests dos llibres?

Amb *Un cel de plom*, donar veu a la Neus Català i a la seva lluita per la memòria; amb *El camí de les aigües*, donar veu a tantes dones anònimes que van lluitar en el dia a dia de la vida quotidiana, a més de parlar de molts altres temes, com el dol i les malalties mentals.

Com va sorgir la idea de fer *El camí de les aigües*?

Havia començat a escriure la història contemporània i la meua agent literària, l'Anna Soler-Pont, va venir a visitar-me al Museu de la Vida Rural, on treballa. En acabar la visita em va dir que podia escriure sobre el món que tan conec i explicar la història d'una pagesa. La meua pagesa de referència és la iaia, que va ser cuinera, i m'hi vaig animar. El repte va ser construir una novel·la amb dues històries molt diferents.

D'on ha tret tota la informació històrica per fer-lo?

De bibliografia molt diversa, de premsa, de documentals. Però la memòria oral és el que m'aporta més. Una cosa és llegir sobre el que era un Hospital de Sang durant la guerra i una altra de més rellevant és poder entrevistar una infermera de l'Hospital de Sang de Valls.

Creu que el paper de la dona a la societat actual encara s'assembla massa al de les protagonistes de les seves novel·les?

El paper de la dona a la societat actual és molt més ampli que el que presento en dues novel·les, les protagonistes viuen uns fets concrets, però n'hi ha molts d'altres; hi ha aspectes que han canviat molt i d'altres no tant.

Té cap projecte de llibre en ment?

Sí, ja l'he començat, però és molt aviat per parlar-ne.

Bulgària Sacra

8 dies | 7 nits

Vols i trasllats
des de Barcelona

Pagament en
3 mesos

Sortides 21 de juliol
i 7 d'agost

Visites a Sofia, Vitosha, Rila, Rozhen, Melnik, Plovdiv i Bachkovo

Hotels 5*
Habitació doble
Pensió Completa

1.100€

Suplement habitació individual

292€

Preu des de per persona en hotels 5* i règim de Mitja Pensió + 7 dinars, vàlid per a un grup de 29 persones. Inclou: avió classe turista Barcelona - Sofia - Barcelona i taxes d'aeroport, taxes locals, circuit en autocar amb guia professional autoritzat de parla hispana durant tot el recorregut, acompanyant de Turisme Religios de Viatges El Corte Inglés per a tot el viatge i visites segons el programa (consulteu-ho). No inclou cap tipus d'extres en hotels i restaurants o qualsevol altre tipus d'extres o serveis no especificats al programa. Consulta'n les condicions. Pagament en 3 mesos: consulta'n les condicions i els plans de finançament. C.I.C.MA 59 - HERMOSILA 112 - MADRID.

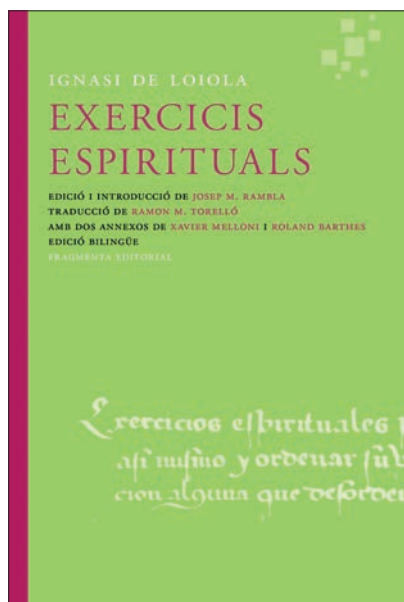
Consulta'n més informació i condicions:
933 635 760 • julianalcalderueda@viajeseci.es

VIATGES *El Corte Inglés*

TURISME RELIGIÓS

EDUARD BRUFAU

Josep M. Rambla és jesuïta i membre del centre Cristianisme i Justícia

Exercicis espirituals, Ignasi de Loiola, Fragmenta, 2017.

LA RECOMANACIÓ DE JOSEP M. RAMBLA

La fase contemplativa dels exercicis ignasians, de Franz Jalics, col·lecció Eides, Cristianisme i Justícia. Aquest quadern, síntesi del pensament de l'autor d'una obra més àmplia poc coneguda però molt innovadora, proposa un sistema d'actualització dels exercicis per a situacions vitals diferents.

«Els exercicis predisposen a viure la transparència de Déu»

Una de les obres clàssiques de l'espiritualitat occidental són els *Exercicis Espirituals*, de sant Ignasi de Loiola. L'editorial Fragmenta els acaba de publicar en una edició bilingüe, amb el text original castellà i amb la traducció catalana de Ramon M. Torelló. El jesuïta Josep Rambla, amarat d'espiritualitat ignasiana, n'ha fet la introducció i les notes.

Què trobarà el lector en aquesta nova edició dels exercicis?

L'originalitat d'aquest llibre és que per primera vegada des de fa molts anys es publica en edició bilingüe; tenim a la vista l'original i la traducció al català, cosa que ens permet comparar sempre que ho vulguem. Pel que fa al contingut, s'ha de tenir en compte que aquest és un llibre pensat per al mestre, no és un llibre per a la persona que fa els exercicis. Per això la introducció i les notes tenen la intenció de situar el lector. A més aquesta edició compta amb dos textos interpretatius de dos autors ben diferents, el semiòleg agnòstic Roland Barthes i el jesuïta Xavier Melloni.

Com descriuria els exercicis que proposa sant Ignasi?

En el present de vegades en podem tenir una idea una mica deformada, perquè sovint s'han fet exercicis adaptats en què han dominat més aviat les conferències i el treball en grup, quan, de fet, els exercicis estan pensats per a una pràctica personal. Per això se'n diuen exercicis, perquè són pràctiques que cadascú fa. L'esquema ideal dels exercicis seria el d'una persona sola que dedica el dia a fer experiència de pregària, de reflexió personal, de lectura de la Bíblia i de participació en l'eucaristia, i que contrasta mitja hora o tres quarts al dia amb una persona que l'acompanya i li dona orientacions per continuar amb les pràctiques. Seria semblant a la imatge de l'entrenador i del jugador que s'entrena. L'interessant dels exercicis, per tant, no són els exercicis en si, sinó el partit, la vida mateixa. Els

exercicis et preparen per viure una vida més inspirada per l'Evangeli, amb més coherència.

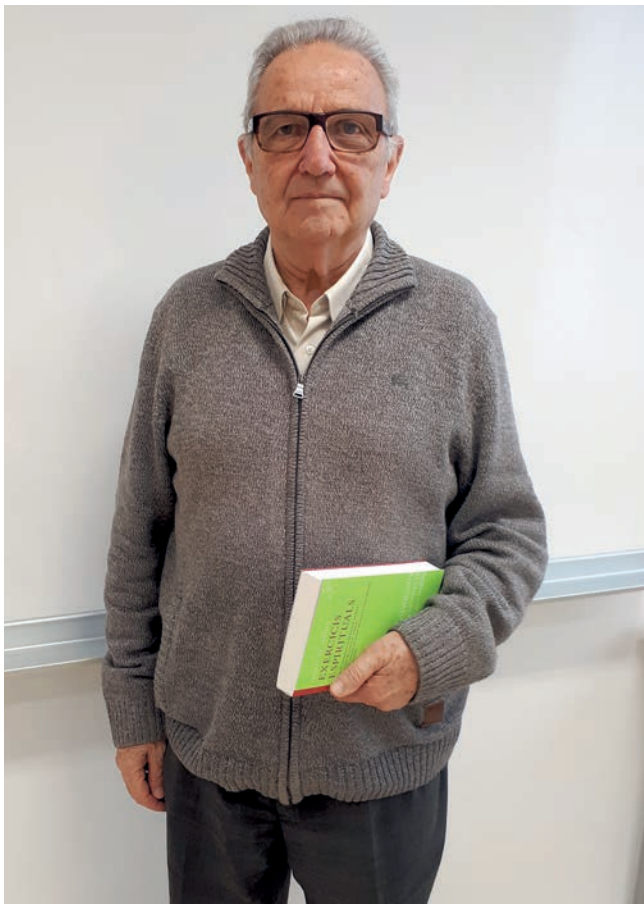
Al segle XVI la publicació dels exercicis va ser una novetat o més aviat una continuïtat en l'espiritualitat d'Occident?

En alguns aspectes són una novetat i en d'altres una continuació. El concepte d'«exercicis espirituals» ve ja de l'antigor; sant Pau diu que el cristià és com un atleta que s'exercita per després fer la cursa, la cursa de la vida. Al segle XVI, amb l'emergència de la persona, del subjecte, de la llibertat —en contrast amb les vivències fins llavors més aviat col·lectives del cristianisme, amb les vivències més objectives de la litúrgia— Ignasi hi aporta el treball interior de la persona. Per això els exercicis són una pedagogia de la llibertat, perquè ajuden la persona a ser ella mateixa, que no visqui de dependències que li poden venir de l'exterior o d'actituds personals deformades.

És propi dels exercicis el treball dels afectes i l'ordenament de la vida. En aquest sentit, són una pedagogia de la llibertat i de l'afectivitat. En conclusió, podem dir que l'originalitat és que aquí sant Ignasi reelabora elements anteriors. No hi ha res de nou, el que és nou és l'arquitectura; amb el mateix material de sempre construeix un edifici diferent.

Podríem definir sant Ignasi com un místic?

Certament que ho és, i la seva és una mística del servei, de donar-se als altres. De vegades, s'ha vist sant Ignasi com una persona eminentment pràctica, però no és ben bé així. Per adonar-se'n i entrar més a fons en l'experiència de sant Ignasi s'ha de llegir un altre llibre, el seu diari espiritual. Són uns apunts que, segons com es mirin, poden ser avorrits, però s'hi veu una familiaritat amb Déu, una gran experiència de la Trinitat, i això al mateix temps que du una vida molt activa dedicada als altres.

El centre de la seva vida és treballar amb Déu. La paraula «treballar» per a sant Ignasi és important, perquè com diu l'evangeli de Joan, el Pare treballa. Aquí estem davant de la mística del treball amb Déu en la vida, i una mística de debò, no purament un voluntarisme de fer coses, sinó un viure la transparència de Déu en les coses. Els exercicis predisposen a això com deixa clar la contemplació del final del llibre: «Estimar i servir en tot.» Això vol dir que aquesta espiritualitat la podrà viure una mare de família, un capellà, un cartoixà... cadascú des del seu lloc pot fer de la seva vida una experiència de comunió amb Déu. Els exercicis t'hi obren, després cadascú ho viu en diversos graus.

Per tant els exercicis són d'una gran actualitat...

Certament. La persona que els dona, que els dirigeix, ha d'estar marcada per l'experiència espiritual profunda, i per aquesta raó no cal que sigui necessàriament un capellà, ni tan sols un home, sinó una persona experimentada. Avui, que vivim en situacions tan inèdites —amb un cristianisme en diàspora, convivència de persones que creuen i d'altres que no creuen, teologies molt diverses també dins

del cristianisme, diversitat de religions...— els exercicis són una bona manera per guiar-se personalment segons la voluntat de Déu. I això és el que ens fa falta avui, saber-nos guiar no pas arbitràriament, segons el que ens surti del cap, sinó amb sensibilitat espiritual (el famós discerniment) en totes les esferes de la vida: la família, la política, l'economia...

Hem de saber prendre decisions evangèliques que no ens les pot dir ni el Papa, ni cap teòleg, ni cap llibre. Hem d'escoltar i dialogar, però al final ha de ser la sensibilitat evangèlica de cadascú la que decideixi. Els exercicis són una bona pedagogia en aquest discerniment. El que proposa sant Ignasi serveix tan sols a mesura que un s'hi fica i ho converteix en una praxi. El perill dels exercicis és convertir-los només en els exercicis de la persona que els dona, però el correcte és que cadascú faci els seus exercicis. Més que llegir-los o escoltar-los els exercicis s'han de fer.

Obri les portes al millor especialista
en neteja de centres educatius

**Obrirà
les portes
al futur**

Lunet

Ens adaptarem
a les noves necessitats
en neteja del seu
centre educatiu

**Netejant,
posem tots els sentits**

Lunet

per un
món
més net

Treballem per a la: **SAGRADA FAMILIA**

Carrer Can Pi, 17 3r (Abans Carretera antiga del Prat)
08908 l'Hospitalet de Llobregat (BARCELONA)
Tel. 902 010 977 Fax 93 418 87 27 www.lunet.es comercial@lunet.es

Programació especial de Ràdio Estel per Sant Jordi De les 11 h a les 18.30 h estarem a l'Ateneu Barcelonès

(carrer Canuda número 6 de Barcelona)

 RàdioEstel

Míriam Hatibi és autora del llibre «Mira'm als ulls»

LA RECOMANACIÓ DE MÍRIAM HATIBI

La identidad cultural no existe (Taurus), de François Jullien, perquè dona una perspectiva nova per pensar sobre les identitats.

CARME MUNTÉ

«A la gent li xoca que es pugui ser musulmana i catalana»

Amb 24 anys Míriam Hatibi ha volgut prendre la paraula i escriure el llibre *Mira'm als ulls. No és tan difícil entendre'ns* (Rosa dels Vents). «Sé que, si no parlo, parlaran per mi, i ja he vist el que passa quan es parla per mi.» La Míriam és nascuda a Barcelona, criada a Bellpuig (Urgell) i de família marroquina. Tot això configura la seva identitat plural, i és el punt de partida d'una jove que aposta per una societat basada en la convivència, la diversitat, la pluralitat i el diàleg. És consultora de comunicació a Sibilaré i portaveu de la Fundació Ibn Battuta.

La teva primera escola va ser un centre catòlic: l'escola Vedruna de Bellpuig. Com va ser l'experiència d'acudir a una escola catòlica?

L'experiència va ser molt positiva i va estar definida pels professors que vaig tenir: amb moltes ganes d'ensenyar, d'educar i de fer-ho en el respecte. Al final, t'adones que no és tan difícil fer les coses bé si hi ha voluntat. Podia semblar que una nena musulmana en una escola catòlica es trobaria amb molts problemes, quan, de fet, va ser tot el contrari.

Expliques que si s'anava a l'església, tu també hi havies d'anar, perquè així t'ho deien els pares.

Al principi de cada curs se celebrava una eucaristia. Els pares ho tenien molt clar: si l'escola organitzava una determinada activitat, jo hi havia d'anar. Aquest fet també donava peu perquè em parlessin de la diversitat religiosa. «Hi ha diferències religioses, però això no vol dir que no pugueu fer les activitats junts», em deien a casa.

Reivindiques que les identitats són plurals i que cada persona pot aportar alguna cosa a la identitat cultural d'un país per construir-la entre tots. Com t'identifiques tu?

Soc catalana i soc marroquina. Hi ha gent que no ho veu compatible, però, evidentment, sí que ho és.

Quantes vegades t'han preguntat com és que portes vel amb l'accent que tens tan de Lleida?

Moltíssimes vegades, però aquí ja no entra només el fet que sigui marroquina, sinó el fet de ser musulmana. A la gent li xoca que es pugui ser musulmana i catalana.

A Catalunya es viu amb una certa vergonya el fet religiós?

La religió és una opció individual de cada persona, que tria mostrar-la en el grau que consideri necessari: des de portar el vel o portar una creu fins a no mostrar cap signe. En cap cas no ha de ser el govern el que decideixi si pot haver-hi una expressió pública de la religió, sempre que evidentment aquesta expressió no afecti ningú més. Al final sembla que expressar públicament la teva religió vulgui dir obligar els altres a formar-ne part, i no és així, simplement és la teva religió i no tens per què ocultar-la.

També dius que els infants a l'escola han de conèixer les religions. Per què és important?

La religió té un paper molt important a la nostra societat i a la vida de moltes persones. Així com és important aprendre història, també ho és aprendre història de les religions. No pot ser que no sapiguem res de la religió. És cultura general, és una realitat que està al nostre país.

I també animes a la participació política. És important per combatre discursos polítics xenòfobs?

La participació política és una part molt important de la integració però no la tenim prou en compte. Es tracta que la gent decideixi el futur del país on viu i senti que té dret a opinar. Ara bé, és complicat per dues raons: han de passar molts anys per tenir dret a vot i, en segon lloc, hi ha la percepció que només els que són purament d'aquí poden opinar. Tot-hom està igual de legítim a opinar sobre el país on viu.

Com t'agradaria que fos la Catalunya d'aquí a uns anys pel que fa a convivència i respecte a la diversitat?

Avançar cap a una Catalunya realment plural, sense paternalismes ni discriminacions, passa perquè no hi hagi ni discriminació negativa ni positiva, perquè ens entenguem, d'igual a igual en les nostres diversitats. Passa perquè tinguem igualtat de drets i deures, sense que una part de la societat hagi de ser considerada inferior o s'hagi de justificar i demostrar per activa i per passiva que està a l'altura del que es pot esperar.

El filòsof Josep M. Esquirol presenta el llibre «La penúltima bondat: assaig sobre la vida humana»

MACIÀ GRAU
Barcelona

LA PENÚLTIMA BONDAT:
ASSAIG SOBRE LA VIDA HUMANA,
JOSEP MARIA ESQUIROL, QUADERNS CREMA,
ASSAIG, 2018

Viure, pensar i estimar, infinitius essencials de la vida

El professor en Filosofia de la Universitat de Barcelona Josep M. Esquirol ha escrit els darrers anys diversos llibres dedicats a la intensificació i la cerca del sentit de la vida. Així ho va fer l'any 2009 amb el llibre *El respirar dels dies*, una reflexió filosòfica sobre el temps i la vida, i el 2015 amb *La resistència íntima*, un assaig d'una filosofia de la proximitat. Totes les seves publicacions, fruit de llargues reflexions i estudis, ens ajuden a resistir el món de la tecnologia, a la vegada que ens fan reflexionar sobre la vida humana.

L'última d'aquestes reflexions l'ha portat precisament a escriure un assaig sobre la vida humana, amb el títol de *La penúltima bondat: assaig sobre la vida humana*. Aquest llibre, que va ser presentat el mes de març passat i està editat per Quaderns Crema en català i

Acantilado en castellà, és la primera publicació on Esquirol reivindica els verbs *viure*, *pensar* i *estimar* com a «infinitius essencials» de la vida, i únics capaços d'intensificar i aportar-hi sentit. Per ensenyar-nos com hem d'entendre tots tres infinitius, el mateix Esquirol va fer una Conferència el 20 de març a la seu de Pompeia Grups de Barcelona, on els va desglossar d'un en un.

Viure

Josep M. Esquirol explica l'infinítiu de *viure* des del sentit comú, deixant de banda el punt de vista biològic: «Viure des del sentit comú vol dir sentir-se viu.» Es tracta d'una afirmació que molts podem considerar evident, però que no és fàcil de descriure, ja que els estats d'ànim sempre són difícils de definir. Si algú ens pregunta com ens trobem, la nostra resposta mai se-

Agustí Codinach

JOSEP M. ESQUIROL

«L'ésser humà és aquell capaç de ser afectat»

«Hem de pensar sobre allò que més ens afecta, justament perquè ens importa»

rà que no ens trobem, i això ens demostra, com diu Esquirol, que «no només vivim, sinó que sentim que vivim». Aquest sentiment de vida és també el responsable que siguem capaços de ser afectats, o com diu Esquirol, ferits. És per això que el mateix professor afirma que «l'ésser humà és aquell capaç de ser afectat». Hem d'entendre aquesta afectació però no només de forma negativa, ja que per exemple l'enamorament es tracta d'una ferida, que no ens deixa indiferents, o fins i tot la passió per la música que podem sentir es produeix precisament perquè ens ha afectat d'una manera o altra.

Estimar

Tal com han dit molts autors en nombroses ocasions, el més important per poder estimar és saber estimar-se un mateix, trobar la justa mesura de l'autoestima. Això precisament és el que ens aconsella Esquirol; ens recomana aprendre a estimar-nos per arribar a un punt on tinguem la capacitat de ser generosos. La paraula *generositat* significa «generar alguna cosa», per després oferir-la. Per això que és tan important primer de tot tenir una mínima posició, que ens permeti generar i després oferir el que generem. Com diu l'autor del llibre, «si no tens res no pots oferir res, no podem obrir les portes si no hi ha portes». El segon infinitiu per tant l'hem d'entendre com una manera de dedicar temps als altres, a estimar-los, ja que si dediquem temps als altres, ens estarem donant nosaltres mateixos, i això ens farà encara més vius.

Pensar

L'últim infinitiu és el de *pensar*, i serveix per entendre el perquè de la infinitat dels tres verbs. Per definir aquest infinitiu Esquirol utilitza el fil conductor de la generativitat explicada anteriorment amb la generositat, exposant que «pensar és generar mentre s'espera». Aquesta definició ens ha d'ajudar a diferenciar el coneixement científic i el descobriment del pensar. Pensar és prestar atenció a les experiències en canvi, el coneixement científic és la capacitat per desco-

brir estructures de les coses que ens rodegen, com per exemple un àtom. És a dir, el coneixement ens ajuda a descobrir les relacions de causa efecte, que ens permeten el desenvolupament tècnic. Pensar, significa aproximar-nos al sentit de les coses que per a nosaltres són valuoses. «Hem de pensar sobre allò que més ens afecta, justament perquè ens importa», manifesta Josep M. Esquirol.

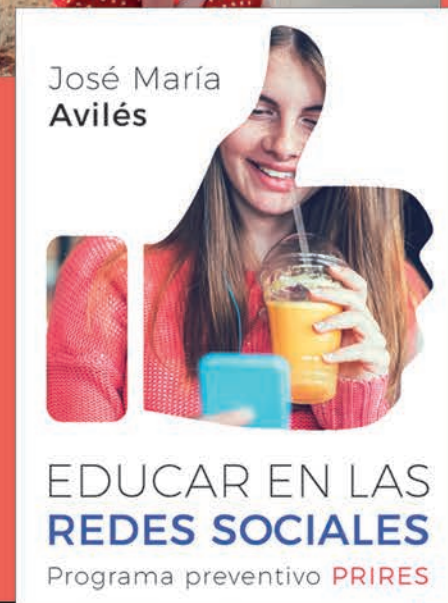
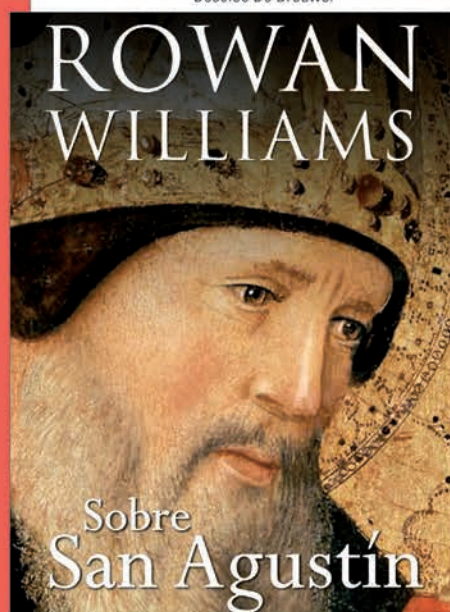
Així doncs, podem intentar pensar sobre el significat de l'amistat, però cap coneixement científic no ens ajudarà a descobrir l'amistat, ja que no és explicable sinó pensable. És per aquest motiu que el pensament no s'acaba mai, ja que aproximacions com la de l'amistat són inesgotables i sempre ens permetran descobrir nous aspectes desconeguts. Pensar és infinit, i això fa del mateix sentit de la vida una aproximació contínua.

És precisament l'infinitiu de pensar el que ens ajuda a entendre per què «pensar, estimar i viure» són infinits, ja que no estaran mai completats, no estarà mai tot pensat. De la mateixa manera no podrem dir mai que ja no sentim que vivim, o que ja ho hem donat tot. Els infinits als quals fa referència Josep M. Esquirol al seu assaig ens acompanyaran tota la vida, formen part de la condició de la vida humana, i continuaran fins i tot després de la mort, tal com diu Esquirol: «La mort és només una interrupció, perquè no completa la nostra infinitud.»

Josep M. Esquirol

Josep Maria Esquirol Calaf va néixer a Mediona, a l'Alt Penedès l'any 1963. Com a professor de la Universitat de Barcelona, dirigeix el grup de recerca Aporia, dedicat a estudiar el pensament polític i la filosofia contemporània. Com a escriptor, l'any 2015 va rebre el Premi Ciutat de Barcelona, per l'obra *La resistència íntima*, i l'any 2016 el Ministeri d'Educació, Cultura i Esports li va atorgar el Premi Nacional d'Assaig. El darrers anys els ha dedicat a la filosofia de la proximitat, que busca abordar la problemàtica existencial de l'individu a partir d'elements quotidians.

desc léee

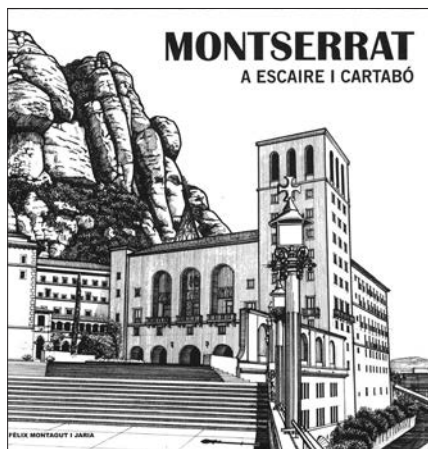
Mindfulness para niños con Begoña Ibarrola

Nueva colección
Aquí y Ahora

32 páginas a todo color • www.edesclee.com • A partir de 6 años

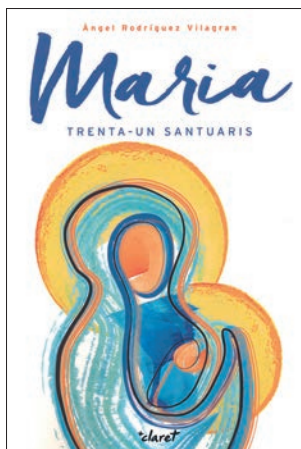

FÈLIX MONTAGUT I JARIA

Montserrat, a escaire i cartabó

A Escaire i Cartabó, 2018, 114 pàg.

L'autor dels dibuixos, Fèlix Montagut, ens presenta amb gran pulcritud el seu setè llibre. Una sèrie de dibuixos sobre diversos aspectes de la realitat física de Montserrat tal com apareix objectivament davant dels ulls dels qui els contemplen. Els diversos autors dels textos que acompanyen els dibuixos manifesten la pluralitat de visions i d'interpretacions que ofereix Montserrat.

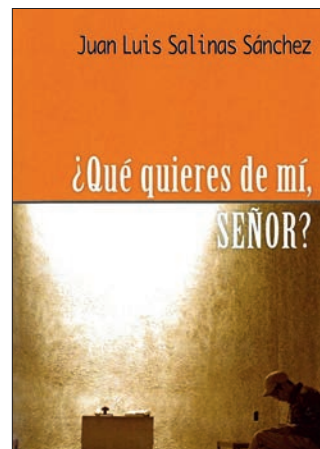

ÀNGEL RODRÍGUEZ VILAGRAN

Maria. Trenta-un santuaris

Editorial Claret, 2018, 146 pàg.

Aquest llibre pretén mostrar la devoció a Maria a través de les advocacions que es veneren arreu de les diòcesis amb seu a Catalunya. S'ha fet una tria intentant que fossin llocs amb prestigi pel que fa a la història i a la devoció, i que representessin cadascuna de les deu diòcesis. Entre altres, hi trobareu les advocacions del Blau (Lleida), la Cinta (Tortosa), la Mercè (Barcelona), de Puiggraciós (Figaró-Montmany).

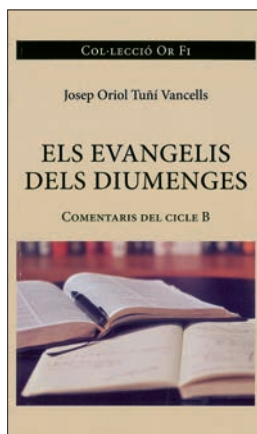

JUAN LUIS SALINAS SÁNCHEZ

¿Qué quieres de mí, Señor?

Monte Carmelo, 2018, 280 pàg.

Aquesta obra és una experiència de fe i de diàleg amb Déu perquè quan des de l'interior del nostre ésser li preguntem: «Què vols de mi, Senyor?», puguem captar que ens respon: «Estima'm i viu en mi. Tingues fe i confiança en mi, i actua d'acord amb l'amor que t'he mostrat.» Som davant d'un llibre d'espiritualitat molt treballat, pregat i íntim.

JOSEP ORIOL TUÑÍ VANCELLS

Els evangelis dels diumenges

Comentaris del Cicle B Arquebisbat de Barcelona, 2018, 131 pàg.

Aquest llibre inaugura una nova col·lecció de llibres al voltant del Full Dominical. El Cicle B correspon a l'evangeli segons sant Marc. El P. Tuñí ha estat el responsable d'oferir la seva visió bíblica dels textos evangèlics en aquests comentaris que van apareixent cada diumenge de l'any. L'edició d'aquest volum permet llegir i reflexionar sobre els textos de Marc i aprofundir en el sentit de la Paraula de Déu.

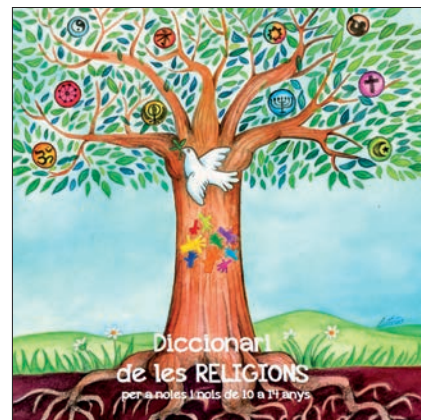

JOAN-ANDREU ROCHA SCARPETTA

Cinema, religions i cultures

Viena Edicions, 2017, 397 pàg.

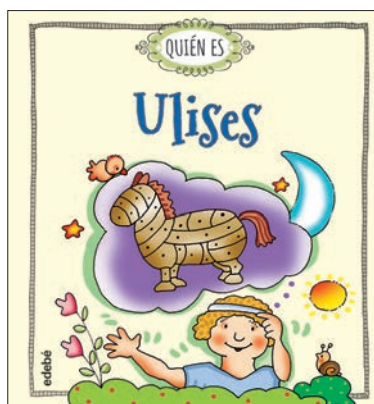
Des dels seus orígens, el cinema ha sentit fascinació per les religions: les històries sagrades, els personatges sagrats, els misteris... Aquest assaig ens ofereix, exhaustivament, una guia de referència sobre la manera en què les principals tradicions religioses del món avui dia (hinduisme, budisme, judaisme, cristianisme i islam) estan representades a la gran pantalla.

LOURDES MONTFORT - RICARD TOLEDO

Diccionari de les religions per a noies i nois de 10 a 14 anys Editorial Claret, 2017, 108 pàg.

Aquest llibre és el resultat de la feina conjunta d'experts en ciències de les religions, pedagogs, docents i persones de referència de les diferents comunitats religioses que coneixen la seva pròpia tradició i que desenvolupen tasques relacionades amb l'educació dins de la seva comunitat. Les il·lustracions de Leticia Ruiz acompanyen les més de 300 paraules.

ROSA NAVARRO DURÁN

(adaptació)

MERCÈ ARÀNEGA (il·lustracions)

Quién es Ulises

Edebé, 2018, 159 pàg.

Donar a conèixer els clàssics és la tasca que ja fa anys es va imposar la catedràtica Rosa Navarro. A través dels seus protagonistes coneixerem els clàssics: Don Quijote de la Mancha, el Lazarillo de Tormes i en aquest nou lliurament, Ulises, el valeros guerrero grec. La seva odissea per tornar a Ítaca va donar nom al bonic poema èpic escrit per Homer, *L'Odissea*.

JESÚS BALLAZ

Jesús viu

Moments de la història de Jesús

Claret kids, 2018, 95 pàg.

«Com poden creure en Jesús si no n'han sentit el missatge? I com podran sentir-lo si ningú no el proclama?» El missatge de Jesús és la seva pròpia vida. És una sort immensa tenir l'oportunitat de conèixer-la. Aquest llibre explica alguns dels seus moments. Qui coneix aquesta història meravellosa no solament en queda fascinat sinó que guanya un company de viatge que l'acompanyarà tota la vida.

TERESA PORCELLA

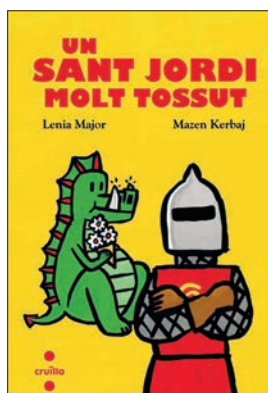
EMILIO URBERUAGA

Per què?

Combel, 2017, 24 pàg.

Que et caigui una dent, és una sort o una desgràcia? Depèn de com t'ho miris... Tal com ens demostra aquest diàleg absurd entre una llebre a qui li agrada dur la contrària i un ratolí ben murri.

Amb la intenció d'acompanyar els infants de 3 a 6 anys, els contes d'aquesta col·lecció els faran descobrir els mecanismes de la lectura perquè puguin seguir el fil de cada història.

LENIA MAJOR MAZEN KERBAJ

Un Sant Jordi molt tossut

Editorial Cruïlla, 2018, 48 pàg.

Una vegada hi havia un drac que no només era gros, ferotge, pudent i escopia foc, sinó que també tenia sentit de l'humor i trobava moltes maneres divertides d'enfrontar-se als cavallers. Se'ls treia tots de sobre en un tres i no res! El cavaller sant Jordi era molt i molt tossut i estava disposat a vencè'l. Però no li serà tan fàcil com es pensa perquè el drac és molt espavilat!

XAVIER PIÑAS

Bestiari popular català

Editorial Base, 2018, 46 pàg.

Aquest llibre és un zoològic fantàstic poblat pels animals més rars i estimats per la gent d'arreu de Catalunya. Un tribut al llegat dels nostres avantpassats que, amb les seves pors i esperances, van generar un bestiari fabulós que es millora i s'amplia amb les aportacions de les noves generacions. Una bona mostra dels animals, mitològics i reals, que desfilen per les festes majors del país.

SALVADOR COMELLES

MERCÈ GALÍ (dibuixos)

Bon dia! Poemes de bon matí

Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2018, 28 pàg.

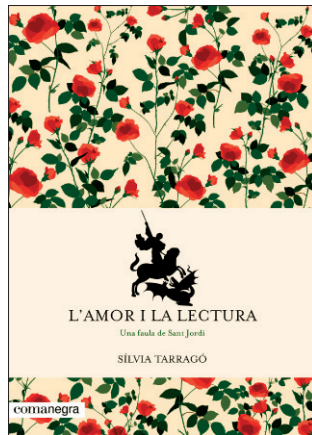
Saps què fan els pirates, els astronautes, els músics o els mags quan es lleven? Els poemes d'aquest llibre ens parlen del que fan ells i també del que fem nosaltres cada matí: obrir els ulls, mirar quin dia fa, vestir-nos, esmorzar...

Uns poemes i uns dibuixos per gaudir a qualsevol hora del dia.

IRENEU CASTILLO

1001 curiositats del Baix Llobregat i l'Hospitalet
L'Arca, 2018, 236 pàg.

El Baix Llobregat ha estat terra de pagesos i d'indústria, de regadiu i de secà, terra d'acollida i de frontera, una terra de contrastos i incongruències moltes vegades considerada el pati de darrere de Barcelona. Aquest llibre recull el bo i millor del patrimoni d'aquesta comarca, amb l'afegit d'una població tan propera i important com l'Hospitalet de Llobregat.

SÍLVIA TARRAGÓ CASTRILLÓN

L'amor i la lectura
Comanegra, 2018, 102 pàg.

En Jordi, als seus quaranta-un anys, ha hagut de tornar a viure amb els seus pares després de separar-se. El dia del seu sant, la seva mare decideix comprar-li un llibre que l'animi i s'acosta a la nova llibreria del barri. Quan l'Anna, la llibretera, rep la missió de trobar una lectura per a algú «a qui no li agrada llegir», se sorprèn, però accepta el repte.

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA

El huerto medicinal
Sabiduría capuchina de la A a la Z
Editorial Mediterrània, 2018, 238 pàg.

La tradició herborista i hortícola practicada pels franciscans caputxins s'ha conservat en vells manuscrits inèdits i en tractats antics poc coneguts. Secrets de cultius i pràctiques terapèutiques que fra Valentí recopila en aquest llibre per apropar-los a tots els interessats en la medicina natural i en els cultius ecològics i de proximitat.

ORHAN PAMUK

La dona pèl-roja
Més llibres, 2018, 301 pàg.

Als afores d'una ciutat propera a Istanbul, un mestre constructor de pous i el seu nou aprenent són contractats per trobar aigua en una terra erma. I mentre lluiten contra la calor de l'estiu, excavant a mà metre a metre, desenvolupen un vincle paternofilià que cap dels dos ha experimentat mai i s'intercanvien històries que amplien la seva visió del món.

CAMILLA LÄCKBERG

La bruixa
Amsterdam, 2018, 744 pàg.

La desaparició d'una nena de quatre anys en una granja dels afores de Fjällbacka fa ressonar els ecos d'una tragèdia succeïda tot just fa trenta anys. Dues noies de tretze anys van ser acusades del crim, tot i que no van arribar a trepitjar la presó per raons d'edat. De llavors ençà, una d'elles ha portat una vida tranquil·la al poble. L'altra, en canvi, s'ha convertit en una diva de Hollywood, i casualment ara ha tornat a Fjällbacka per rodar una pel·lícula.

VICTORIA LOZADA

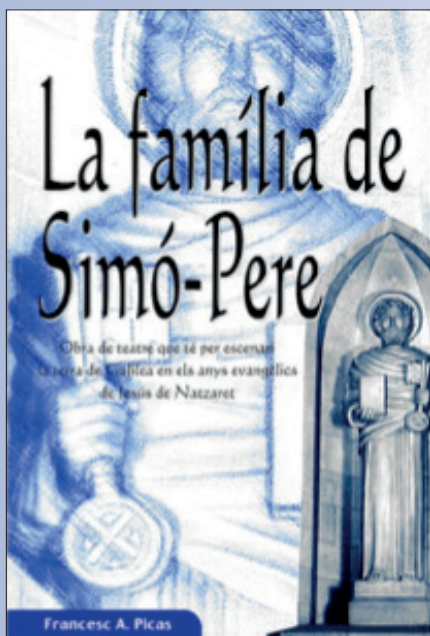
La buena nutrición
Plataforma Editorial, 2018, 178 pàg.

Cada dia, tasques com anar al súper, distingir la informació important d'un etiquetatge o diferenciar entre processats «bons» o «dolents» s'han convertit en una comesa ben complexa. La nutricionista Victoria Lozada ens demostra que portar un estil de vida sa és possible i que és molt més senzill del que sembla. Aquest llibre ens ajuda a fer front a la publicitat enganyosa i a mantenir una alimentació positiva i coherent.

Les llàgrimes del cardenal

Biografia inèdita del cardenal Francesc d'A. Vidal i Barraquer. Va néixer a Cambrils el 3 d'octubre del 1868. Fou preconitzat arquebisbe de Tarragona el 1919 i el 1921 el papa Benet XV el creà cardenal de l'Església. Sofrí sobre les espatlles la terrible desfeta de l'Església de Catalunya en la persecució del 1936 al 1939. Refugiat a Poblet, fou detingut. Gràcies a bons amics, pogué exiliar-se a Itàlia, pel Port de Barcelona. El cardenal morí a Friburg (Suïssa) el 13 de setembre del 1943. Tenia 75 anys. Les seves despulles foren traslladades a Tarragona el 15 de maig del 1978. Reposen a la catedral.

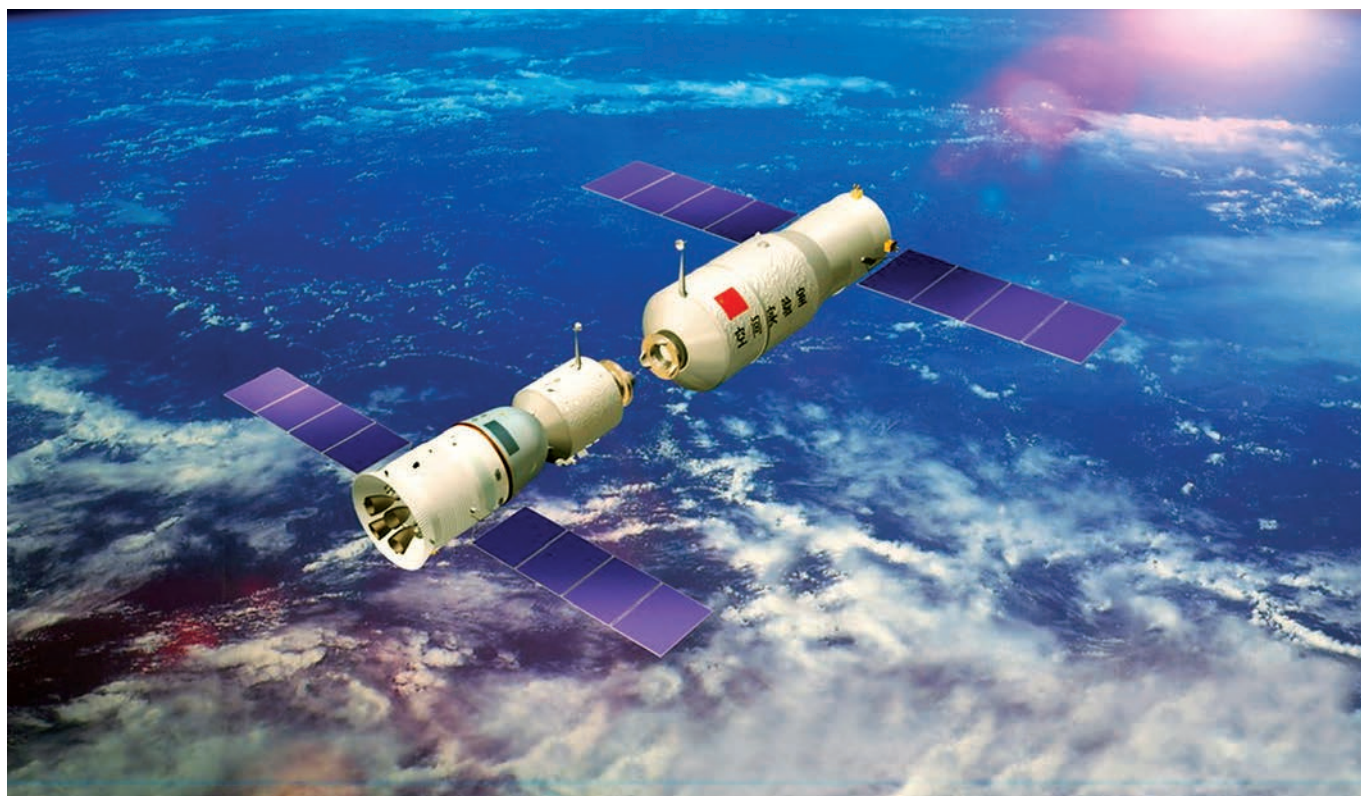
La família de Simó-Pere

Obra de teatre que té per escenari la terra de Galilea dels anys evangèlics de Jesús de Natzaret. Simó era pescador. Un home honrat i sincer. Jesús el feu primer dels seus deixebles i cap de la seva Església. Vivia amb la seva esposa. No tenien fills. Amb ells també vivia la seva sogra, una dona treballadora i de fort caràcter, el qual dona lloc a escenes xocants amb Simó-Pere. Gràcies a Pere, però, Jesús la guarí d'unes malignes febres. L'obra dona lloc a escenes simpàtiques i festives, però també tristes i dramàtiques. La Passió, Crucifixió i Mort de Jesucrist que es transformen en alegria i esperança en els moments gloriosos de la Resurrecció. Una obra de teatre apta per representar per Quaresma i per la festa de Sant Pere.

AUTOR: **FRANCESC A. PICAS**

Dipòsit i venda: Llibreria Diocesana
Casa Carles
Plaça del Vi, 2, baixos
17004 Girona
Tel. 972.412.878
libreria@bisbatgirona.cat

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Laboratori espacial Tiangong-2.

Ja ha caigut l'estació espacial xinesa Tiangong-1

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Tots recordareu que el diumenge 25 de març va ser notícia als diaris, i també als informatius de les emissores de televisió, que estava a punt de caure aquest artefacte xinès i que no es podia dir ni el dia exacte (encara que havia de ser pels volts de l'1 d'abril) ni on cauria exactament, però que Espanya entrava en els llocs que tenien possibilitat de rebre'n l'impacte, i fins i tot es deia que la probabilitat que caigués a Catalunya era d'un 3%. I resulta que efectivament ja ha caigut, sense fer cap mal, i la notícia no l'hem vista ni en els periòdics ni a la TV. Per què no se n'ha parlat? Molt senzill: sembla que per això mateix que hem dit: que no ha fet cap mal i, per tant, no se li ha donat importància. La notícia de la seva arribada a la terra ha estat comunicada per l'agència xinesa, anomenada CMSEO en sigles angleses (significa Oficina de Vols Espacials Tripulats). Ha dit, sense donar més detalls, que a les 2.15 de la matinada del dilluns 2 d'abril, la Tiangong-1 feia la seva entrada a l'atmosfera terrestre bo i esmicolant-se en fragments que s'han precipitat en una regió de l'oceà Pacífic Sud sense produir cap dany. L'esdeveniment no va poder ser observat per ningú. Era molt lluny de zona habitada.

Com era aquesta estació espacial? Potser molts ignoràveu que ja fa temps també la Xina participa en

la carrera espacial i envia satèl·lits a l'espai. I que, fins i tot, va enviar-hi una estació espacial amb aquest nom de Tiangong-1, que significa «primer palau celestial», s'anomenà «primer» perquè ja tenien el projecte d'enviar-ne més (i efectivament des del 2016 ja està orbitant la terra el Tiangong-2). El primer d'ells, doncs, va ser posat en òrbita el setembre del 2011. Era una nau cilíndrica de 10,5 metres de llargada i 3,4 de diàmetre, amb un pes de 8,5 tones. L'enviaren buida, però després fou ocupada per tres astronautes que hi enviaren dues vegades, una durant el 2012 i l'altra al 2013. A la primera tongada un dels tres era una noia. No tenim notícia dels experiments i observacions que hi feren, però es veu que van tenir acceptació entre els tècnics xinesos i per això han anat seguint amb el programa traçat. La Tiangong-2 llançat el setembre de 2016, quan ja s'havia perdut el control de l'anterior, és de 14,4 metres de longitud i té un pes de 20 tones.

Què passà després? Que a partir del 2016 es perdé el control d'aquella primera estació espacial i es quedà fora de servei vagant per l'espai tot perdent alçada de mica en mica, fins a arribar el març del 2018 a trobar-se ja a punt de fregar l'atmosfera i desintegrar-se. I això és el que va fer el dia 2 d'abril. Això és tot.

FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA
Arxiver dels caputxins

L'herba berbera o berbena (llat., *Verbena officinalis*; cast. *verbena*) és una de les herbes oficials de més fàcil localització. Tradicionalment s'ha emprat per fer tisanes depuratives per al fetge i els ronyons carregats. La fulla fresca, macerada amb vinagre, és un excel·lent cataplasma per a les erupcions cutànies i apta per a totes les malalties de la pell si hom la combina amb flors de violeta, tal com escriví santa Hildegarda de Bingen (†1179), doctora de l'Església i gran experta en herbes remeieres (cf. *S. Hildegardis abbatissae Opera omnia*, Parisiis 1882, P. L. 197, col. 1190, *Diversarum naturalium creaturarum. Liber Primus, de plantis*: «De Ysena, verberna»).

La berbena és una planta que creix de manera espontània als guarets i a les vores dels camins arreu de la península Ibèrica i també hom la troba a les illes Balears i Pitiüses. La fulla és d'un gust força amarg i fa unes tiges amb una flor blavosa-vermellosa que els antics frares descriviren així: «Herba medicinal comunament de una sola cama quadrangular, las fullas de dos en dos a trets encontrats, las flors de un blau purpúreo al extrem, y ab quatre llavors llargarudas formant una panolla de espigas» (*Receptari*, s. f.). En època antiga hom li atribuï especials poders guaridors (els grecs de la berbena en deien *herba sagrada*) i els druides hi curaven tota mena de mals. En aquest sentit, els

frares caputxins també solien posar brots de berbena polvoritzats per guarir les fistules, segons una indicació donada per fra Jacint de Sarrià l'any 1751 mentre sojornava al convent de Vilanova de Cubelles: «Polvos per curar cranchs, fistolas y mals incurables anomenats *mals de formiga*. Prendrás un galàpat de los majors que pugas encontrar, y posant-lo en una olla envernissada la taparás ben justa. Se posa la olla al foch fins que segons art sia calsinat lo bufó o galàpat. Però nota que en la calcinació la olla no respiri. Calcinat lo faràs polvos molt sutils, y los tancarás en un vas de vidre molt just [...] Ho usarás de la forma que te diré: prendrás polvos de berbena, romaní y arrel de capranola cullida al mes de maig. Tot ben sutil, la quantitat de una onsa y mitja de cada una de aquestas herbas; del galàpat mitja onsa y ho mesclarás tot. Previngut això, de antemano rentarás, sia fistola, cranch o mal de formiga ab vi bullit ab una escorça de magrana y romaní, que sia tebi. Rentat, hi posarás uns pochs dels polvos dels que tens mesclats una volta al dia, fins que sian mortas les rael[s] [: arrels], no oblidant-te al mateix temps de purgar al pacient» (Jacint de Sarrià, *Tractat o llibre...* ff. 44-45). Després d'aquesta recepta on, entre els diversos elements a combinar hi ha la berbena, us anuncio que d'ací quinze dies us parlaré, si Déu vol, de les propietats remeieres del malrubí.

TRADICIONS REMEIERES

L'herba berbera és depurativa

CRÍTICA DE CINEMA

JOSAN MONTULL
Salesià

LOS ARCHIVOS DEL PENTÁGONO

DIRECCIÓ: Steven Spielberg
INTÈRPRETS: Tom Hanks, Meryl Streep, Jesse Plemons, entre altres
MÚSICA: John Williams
GÈNERE: drama
116 minuts
Estats Units

El risc de la veritat

Des que el 1975 el llavors jove Steven Spielberg va dirigir *Tauró*, cadascuna de les seves pel·lícules ha suscitat una gran expectació.

Sorpren, d'altra banda, la varietat de gèneres que ha tractat: les aventures, la ciència-ficció, el drama, la fantasia, el *thriller*, l'animació, el cinema històric, el bèl·lic... En el seu darrer film ens presenta una interessantíssima pel·lícula de periodistes inspirada en fets reals.

A principis dels setanta, el *Washington Post* viu un període d'una precarietat econòmica molt preocupant. L'editora, Katherine Graham (Meryl Streep) ha de lluitar amb els accionistes per finançar el diari. El món d'aquests accionistes és masculí i masclista.

Liderant els periodistes del *Post* hi ha Ben Bradlee (el polifacètic Tom Hanks). Aquest, tan bon punt descobreix tots els arxius secrets del Pentàgon, en persegueix apassionadament la publicació. Aquests documents són molt delicats, treuen a la llum tota una sèrie de mentides sobre la guerra del Vietnam que amagaven interessos obscurs.

Davant d'aquest material tan suculent com escandalós a les mans, en Ben i la Katharine es veuen en el dilema de publicar-los o no.

Publicar, perquè es descobreixi

la veritat i arriscar-se a la presó i al tancament del diari o callar per amagar la veritat i assegurar-se dividends substanciosos dels accionistes i la benedicció dels polítics.

Amb aquests elements, Spielberg teixeix un film magnífic. Amb una estructura de *thriller* clàssic, llança a l'espectador un dilema moral, què faries tu?... optar per la veritat incòmoda o per la submissió tranquil·la?, acceptar com a dona una submissió relaxada al món masculí exclusivista o fer-te valdre tot i el risc de perdre-ho tot?, optar per un periodisme al servei dels governats o al servei dels governants?

La música de l'habitual John Williams continua jugant a favor del relat de Spielberg com un mecanisme de rellotgeria. La producció, l'ambientació i el guió són simplement magnífics.

Tot i que ens trobem davant d'una pel·lícula força coral, si una cosa sobresurt en el film és l'actuació de Meryl Streep; és absolutament extraordinària. Hi ha qui ha dit que és el millor paper de la millor actriu del món.

Los archivos del Pentágono és un film magnífic, una reflexió ètica profunda i sòlida, una lliçó del que ha de ser el periodisme... una lliçó del que és el cinema... el bon cinema.

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

PERE FÀBREGUES I MORLÀ
Llibreter

Una crònica familiar universal

MARCELLO FOIS

Estirpe

Hoja de Lata, 2017, 295 pàg.

He llegit un llibre fantàstic que ha obtingut el Premi Llibreter 2017. I, coses de la imaginació, m'ha fet pensar en Menorca, en la Menorca del segle XIX, que devia tenir moltes similituds amb la vida sarda de l'època.

Està tan ben escrit, que, mentre en faig aquesta ressenya, ja em venen ganes de rellegir-lo per gaudir de l'escriptura, ara que ja en sé la trama, perquè les descripcions de coses i situacions senzilles són d'una bellesa que no sé com explicar. Certament, m'ha recordat literàriament aquell *Gatopardo* de Lampedusa, i els *Cent anys de solitud* de García Márquez, però amb una proximitat que encara l'he fet més meva, i que segur que els lectors trobaran quasi normal la fantasia de rivets poètics, en molts moments de la narració.

Aconsegueix explicar la història de la gent que no té història. Res a veure amb la literatura tradicional anglesa, francesa i, freqüentment, espanyola, on ens han venut la història a partir de reis i prínceps.

Diu un crític: «Pocs llibres, en els darrers mesos, m'han produït aquell batec d'estar llegint una joia.» A mi m'ha passat el mateix, vas entrant en el llibre seguint la història i, de tant en tant, has d'aturar la lectura per gaudir d'un passatge, real o fantàstic, que et fa admirar la bellesa de la forma de dir, d'escriure.

Quan demanen a l'autor si s'ha de ser un pèl presumptuós per explicar històries contesta: «Sí, és clar. Ho és el meu protagonista, que se'n va a la guerra per arreglar el món. Però també, paradoxalment, s'ha de ser humil.» El protagonista va a una guerra que ni tan sols sap que no és la seva. «Als sards ningú no els va anunciar que eren italians. Ho sabien els qui governaven, el clero i els rics, però la gent del poble no en tenia ni idea. Ho sospitaven quan havien de pagar impostos a desconeguts i quan un parell de *carabinieri* els obligaven a anar a la guerra.»

Agraeixo als meus col·legues llibreters que hagin premiat aquesta obra. S'ho mereix. I no dic res més. Llegiu-la sense presses i en gaudireu.

RAUXA

Ulisses, també avui

EDUARD BRUFAU

Ulisses, a *L'Odíssea*, baixa als inferns per rebre el valuós consell de l'esperit d'un endeví difunt de fa temps. Però al món de les ombres, l'heroi també es trobarà inesperadament amb espectres de persones estimades: companys caiguts en combat i fins i tot la seva mare, que ha mort de tristesa tot esperant que el fill tornés a casa. L'abraçada que mare i fill tant desitjaven fer-se en vida de tots dos ara ja no és possible: Ulisses intenta, endebades, retenir entre els braços l'esperit de la mare, que se li escapa com si fos fum.

Aquesta visió de la mort posseeix una intensitat que la sensibilitat contemporània corre el risc de no captar. Per a una concepció de la mort superficial, la baixada d'Ulisses als inferns tan sols és una escena terrorífica, cinematogràfica, però en cap cas trista; la tragèdia, el dolor i el mateix amor humà poden passar desapercebuts, com si no hi fossin. Ulisses és un home complet, acostumat a patir i a estimar, a lluitar i a esperar, a celebrar l'alegria i a plorar la tristesa. No hi ha res de fictici ni fantàstic, en tot això. El model d'Ulisses no només era reconeixible per als grecs de fa 2.700 anys, sinó que ho és per a l'home de tots els temps. Una altra cosa és que l'home contemporani hagi perdut la capacitat d'identificar-s'hi.

AGUS & MONSTERS

A partir de
8
anys

La nova aventura de l'Agus i els monstres és tot un homenatge al Dr. Brot, un viatge al seu passat per entendre, tal vegada, per què és tan dolent.

PVP: 11€

combel
combeeditorial.com

A partir de
3
anys

PVP: 12,90€

Entreu en els escenaris pop-up de la col·lecció Minipops i descobriu la llegenda de Sant Jordi com mai l'havíeu vist.

combel
combeeditorial.com

Segueix-nos a

@combeeditorial

Agenda

Internet

CLARET

Els claretians estrenen web congregacional, **www.claret.org**, per donar a conèixer la seva vida i la seva missió com una finestra oberta al món.

Altres bisbats

NOVAHUMANITAS

El **cap de setmana del 5 al 6 de maig**, a València, sessions de dimensió espiritual *La Eucaristia en mi vida cristiana* amb Josep Font. Més informació: tel. 616 164 006, www.novahumanitas.org.

Barcelona

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

El **dimarts 24 d'abril**, a les 19.00, debat *Ètica i praxi financera* amb Carmen Ansotegui, Àngel Pes, Dolors Oller i Jordi Ibáñez. C/ Roger de Llúria, 13 – Barcelona.

PREGÀRIA

El **dimarts 24 d'abril**, a les 19.00, pregària, música i silenci a la sala del Càntic del convent dels Caputxins de Sarrià (c/ Cardenal Vives i Tutó, 2 – Barcelona).

PASTORAL DE LA SALUT

El **dimecres 25 d'abril**, a les 10.30, jornada formativa per a serveis religiosos d'hospitals amb Fernando Giménez Barriocanal sobre *Acuerdo marco Iglesia-Estado en el momento actual*. Serà al Seminari Conciliar de Barcelona. Inscripcions: tel. 933 171 597.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

El **divendres 27 d'abril**, a les 19.00, cicle de cinema Ignasi Salvat amb la pel·lícula *Techo y comida*. Més informació: tel. 933 172 338.

ESGLÉSIA DE SANT GAJETÀ

El **diumenge 29 d'abril**, a les 18.00, concert de Raval's Band amb obres de Santana i Mansini, entre altres. Aportació voluntària a favor de la Fundació Manos Providentes. C/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

CAFÈ TEOLÒGIC

El **diumenge 29 d'abril**, a les 19.30, *El Maig de 1968, encara entre nosaltres?* amb Josep-Ignasi Saranyana. Basílica de la Concepció, c/ Aragó, 299 – Barcelona.

Girona

CLARETIANS

Formació permanent per a laics: el **dijous 26 d'abril**, a les 19.30, *Temps de Pasqua*; el **dissabte 28**, a partir de les 10.30, tema bíblic, treball en grups, posada en comú, conclusions i aplicació personal. C/ Joan Maragall, 23 A, baixos – Girona.

Tarragona

MOVIMENT DE CRISTIANS DE POBLES I COMARQUES

El **diumenge 6 de maig**, a les 9.30, a la Selva del Camp, 47a jornada nacional *Testimonis de la veritat*. Més informació: tel. 625 561 776.

Terrassa

AMICS DELS ÀNGELS

El **dissabte 5 de maig**, visita-excurció al conjunt episcopal paleocristià de Terrassa-esglésies de Sant Pere. Inscripcions: tel. 933 230 616.

Urgell

DOL

El **dijous 26 d'abril**, a les 19.00, xerrada de Pilar Arbós sobre *El caràcter en la vivència del dol* a Balaguer (c/ Àngel Guimerà, 1).

ENNEAGRAMA

El **cap de setmana del 4 al 6 de maig**, al monestir de Les avellanes, Lluís Serra imparteix el curs *Interioritat i creixement personal a través de l'Enneagrama*. Inscripcions: tel. 973 438 006.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Per aquells que tenen una responsabilitat en l'economia

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions

Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

[f/catalunyacristiana](https://www.facebook.com/catalunyacristiana)

[@catcrist](https://twitter.com/catcrist)

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Víctor Gay, GIRONA; Miquel Àngel Martín, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Joan Arimany, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Fernando Cordero, Pere Fàbregues, Josep Gil, Joan Guiteras, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Quique, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Àngel Rodríguez, Sergi Rodríguez, Lluís Serra, Valentí Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Fa un any dos jesuïtes, Nubar Hamparzoomian Herrero-Botas i Daniel Cuesta Gómez, van tenir la bona idea de crear el canal de Youtube Voces Esejota. Els joves viuen en el continent digital i aquests dos jesuïtes van veure que és allà on el missatge de l'Evangelis'havia de fer present. El resultat: un canal que és una eina interessant per a la Pastoral Juvenil.

Com neix el canal Voces Esejota?

Tot començar durant una conversa amb Daniel Cuesta Gómez, un altre company jesuïta, sobre com fer arribar el missatge de Jesús als joves que teníem a les aules. Hem de ser on ells siguin, però on passen moltes hores? A l'aula, és clar, però moltes vegades la seva ment no és on es troba el cos; cosa que no passa quan es posen davant del mòbil, que és capaç de captar-los tota l'atenció. Així que ens vam decidir entrar als seus mòbils creant un canal de Youtube, amb el qual poder transmetre'ls el mateix que dèiem a classe, però sintetitzat en 2 o 3 minuts. Perquè no crear la possibilitat que hi trobin un missatge cristià sa, constructiu i jesuític? Això va passar fa un any, i des d'aleshores el canal ha anat publicant vídeos cada dues setmanes, els diumenge entre les 18 h i les 19 h. El més còmode és subscriure-s'hi, perquè el mateix canal t'avisi si hi ha cap novetat, però nosaltres aprofitem altres xarxes socials perquè el missatge arribi més enllà: alguns contactes via Whatsapp, o via Facebook (tenim un perfil específic), Instagram i Twitter.

Quin objectiu perseguïu?

La nostra pretensió és «simplement» transmetre Jesús, el Fill de Déu, als joves d'entre 15 i 25 anys en un llenguatge que entenguin i els qüestionin des de les coses que els preocupen. No donar-los resposta a preguntes que no es fan, sinó des de les mateixes preguntes que ells es fan.

Nubar Hamparzoomian Herrero-Botas, cocreador del canal de Youtube Voces Esejota

«La nostra pretensió és “simplement” transmetre Jesús»

Quina mena de vídeos publiquen?

Són fonamentalment preguntes que ens van fent els alumnes o amics i familiars, buscant una resposta cristiana. Com ser cristià avui? Té dubtes un cristià? Què significa l'amor? Per què hem de pregar? Quin significat tenen Dijous, Divendres i Dissabte Sant? Què és l'acompanyament? Tots els vídeos duren menys de 3 minuts, així que només poden ser petites motivacions.

Us esteu fent un lloc entre els youtubers?

Més que fer-nos un lloc, volem crear la possibilitat que un jove que estigui al Youtube i cerqui alguna cosa relacionada amb el catolicisme pugui tenir un missatge catequètic i fidel al Magisteri d'una manera que ho entengui. No volem competir amb altres persones que es dediquen a això o que inverteixen molts diners en la producció, grava-

ció i edició. Estem pensant de buscar finançament per millorar-ne la qualitat i poder arribar a més gent, però també hi ha una feina que és la de veure els vídeos i que els mateixos usuaris siguin qui els comparteixin amb els seus contactes o comentin al canal.

Quina acceptació té el canal?

Als usuaris els ajuda a pensar sobre la seva vida i fins i tot a pregar. Alguns ens critiquen que són molt curts i que no donem solucions, però clarament no volem donar respostes a res, perquè això és responsabilitat de cadascú des de la llibertat que Déu ens ha donat i des d'un discerniment cristià. Són crítiques raonables. En alguns col·legis els fan servir per iniciar les tutories amb els alumnes, o en els grups pastorals d'universitaris per abordar algun tema que els interessi, i fins i tot entre pares en els grups de matrimonis.

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

Contacte
Tel. 934 092 700
info@clubmes.cat
www.clubmes.cat

DEL 15 AL 18 DE MAIG

ROMA

DEL 31 MAIG A L'11 DE JUNY

JAPÓ

DEL 14 AL 21 DE JUNY

SUÏSSA

DEL 16 AL 23 DE JULIOL

RUTA NABATEA DEL SUD D'ISRAEL

DEL 21 AL 27 DE JULIOL

BRETANYA I NORMANDIA

DEL 13 AL 23 D'AGOST

ÍNDIA

ABRIL	PELEGRINATGE a LOURDES	20 al 22
MAIG	PELEGRINACIÓ a ASTÚRIES I PICOS D'EUROPA	7 a l'11
	PELEGRINATGE a FÀTIMA	8 al 10
JULIOL	PELEGRINATGE a la PULLA Pare Pius	6 al 13
AGOST	TERRA SANTA	5 al 12
SETEMBRE	L'UZBEKISTAN El llegat de Marco Polo	
OCTUBRE	CALCUTA i BUTHAN Del somriure de santa Teresa al País de la Felicitat	
NOVEMBRE	L'IRAN La Pèrsia bíblica	
	LLUMS DE NADAL A NOVA YORK	
DESEMBRE	Pessebres dels ALPS ITALIANS	

www.clubmes.cat

Organització tècnica *Ruth Travel* GC 1478